

Altar
Kolgata mäel

ehf

Usklik paluja
Kristuse risti all,

• fus

Somiku ja õhtu, jõõma, teekonna peale mi-
nemise, sündimise ja ristimise, pulma, hai-
guse, surma ja surruu puusärki panemise ja
lana rahwa palwed on ülesse pandud.

Rõdige parema kirjade järele kokkufäetud.

Hind 20 kop.

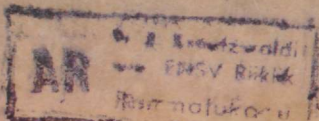
Tallinnas.

Trükitud T. Pihlata tuluga.

1887.

Ar 887
Brändt

249

50426

J. Ploorn

J. Ploom.

Altar

Kolgata mäel

ehf

Usklik paluja

Kristuse risti all,

kuš

Somiku ja õhtu, sööma, teekonna peale mine-
mise, sündimise ja ristimise, pulma, haiguse,
surma ja surmu puusärki panemise ja laua
rahwa palwed on ülesse pandud.

Kõige parema kirjade järele kokufäetud.

Tallinnas.

Trükitud H. Mathiesen'i kirjadega.

1887.

Waat' kes seisab ukse ees!
Koputab seal oodates,
Hüüab armsa häälega:
Sulle taewast tulnud ma!

Pühapäewa homiku laul.

Wiihil: Ma tiitlen ükspäinis neist weriseft h.

Suur on fu õnn, Siion, oh tõuse nüüd üles!
Oh täna ning laula, ja imed ta süles!
Oh laula nii kui fina 'pole weel laulnud:
Ka meist on nüüd Jeesus üksford wõimust saanud!

Oh waatake, kuis Tema wägi nüüd wõidab!
Kuis waenlane ennast Ta jalgule heidab!
Oh, kuidas see säädus kõik esite haawab,
Ja Jeesuse arm pärast kõik haawad siub!

Nii kogub see patuste sõber kõik hinged;
Nii laseb Ta lahti kes enne oln'd wangis:
Ju nähtakse ärkamist ka mitmest hingest,
Kes enne, oh Jeesus, Sind wihtasid kangeft.

Oh Issand! siis hoia mis uuest ja loonud,
Las' kosuda, kaswa, mis tagasi toodud;
Sa Jeesus, weel näita meil Su armast risti,
Oh püha Waim, anna meil nõdradel troosti!

Pühapäewa homiku Palwe.

Minu Jumal ja Pooja! Oh kui püha
on see päew, sest et ja ka seda päewa oled
oma hingamise läbi pühitsenud. Ma olen
seda mööda läinud ööd sinu armu tiiwade
all rahulikult üle elanud; selle eest tänan
ma sind sinu põhjatuma armu ja halastuse

eest. Ole ka sell tänasel päeval minu
 hoidja ja kaitsja ja täida mu südant oma
 taewa rahuga ja aiita, et nii kui minu ihu
 filmad seda pääwa walgust on näha saa-
 nud, ka hing wõiks sinu sõnast walgustud
 saada. Sina kes sa see igawene walgus
 oled, walgusta ka minu waimu filmi, et
 ma sinu waimu walgust nään ja selle wal-
 guse sees kõnnin. Hoia minu jalgu, kui
 ma täna sinu püha kotta lähen, sest minu
 hing jänutab sinu püha, õntsaks te-
 gewa sõna järele. Pane oma sõna minu
 juhu, ja lase oma armu sõna, et see mitte
 ühest kõrwast sisse ja teisest wälja ei lä-
 heks ja walgusta oma tõe walgega minu
 filmi. Buudu ise oma käega minu keelt,
 et see lahti saaks patu keeletuma olifust ja
 täida minu südant oma kalli taewa rahuga,
 et minu wagadus mitte ei ole filma kirja
 töö ja pettus, ja kui ma sinu püha kotta
 lähen, et ma siis tõlneriga wõiksin õhates
 öölda: Issand ole minu waesele patusele
 armuline!

Issand Jumal, minu Snnistegija! see
 kallis pääw on sinu! Sell päeval oled sa
 ka furnust ülesse tõusnud. Oh lase sa ka

mulle seda päewa iihets ülestõusmise ja ärkamise päevaks olla pattu unest, ja et ma wõiksin uueste sündida waimu poolest. Sina oled see elu tee ja eluwee kaew ja kes sinu kitsast teed enesele on walitsenud ja sinu Jumala sõna kaewust joob, ei see eksi ega jänuta enam. Tule ja too mu südamesse walgust oma kalli sõnaga, et ma troosti ja rahu wõiksin leida oma haawatud südamele ja istuta selle kalli sõna seemet senna sisse ja kasta, kosuta, et ta head wilja kannaks ja rohkestes wilja annab, kurni saea wõrra, siis on minu hingel õige püha ja õnnistuse päew.

Oh trööstija püha Waim! kes ja sell kallil päewal ennast oled esimise ristifoguduse peale wälja walanud. Wala ka minu peale oma kallist püha Waimu ja lasse seda õiguse päikest mu peale paista, et ma walguses wõiksin kõndida ja kinnita mind uskus ja waimu wäes. Kirjuta mu südamesse need igawese elu sõnad, et nad ka surmasti mu troost ja reisi kepp oleks, kelle najale ma ennast wõin tuetada, et ma ei kornista ja ei lange. Niita et meie ükski mitte kuuljad ei oleks waid ka tegijad, et meie seda

õna wõiksime meeles pidada ja tallel hoida, et kui sa Issand seda meie kätte ustud panti nõuad, et ta siis oleks alal hoitud. Sest kui sina Issand minu abimees oled, siis ei karda ma ühtegi kurja. Sellepärast tee mu südant enesele templiks ja elu asemeks ja ela isi seal sees, siis on süda puhas ja sinu tempel ja elu ase, kus enne Saadan maailm ja meie liha meel elas ja walitses. Jah! seda tee oh Issand! siis on meil sinu taewa rahu juba ma peal, ja üksford taewas. Sest weel on Jumala rahwal üks pühapäew oodata, kus nende püha ilmasi ei lõppe ja kus ka meie sinu ärawalitsetutega igawest pühapäewa saame maitsuma! Amen.

Wiihil: Müüd paistab meile kauniste.

Kui magus on sell homikul
 Mu armu saanud südamel
 Su hääl, oh minu Jeesus!
 See kuulutab, et armastad
 Mind ning mu tahti õhutad,
 Et põleks mu sees kiitus!
 Süüta,
 Näita,
 Mull' su walgust, hinge selgust

Ra seks päewaks,
Wõtta südant su altariks!

Pühapäewa õhtu laul.

Wiihil: Tulge ristiniimesed.

Nüüd on õhtu kätte tulnud;
Kõik maailm on magamas;
Sina ka, mu ihu, uinud,
Hing, siis ole waltwamas.
Armas Jeesus, ole Sa
Täna õö sees minuga;
Wõodiks olgu mull su süle,
Rahuga mind katta üle.

Palwe.

Jesand! jae meie juure, sest õhtu jõuab
ja päe weereb.

Oh sina kõigewägewam Jumal! kui suur
on sinu püha ja kallis nimi, ja kui ilma
äramõistmata on sinu arm ja heldus, mis
sa inimeste laste wastu ülesnäitad! ma
wõin sinu halastusest ja tõest, armastusest
ja andeksandmisest kiidelda, sest et sa ka
sell mööda läinud päewal mulle palju
head ihu ja hinge poolest oled teinud. Sa
oled minu hinge eluleiwaga söötanud ja elu-

wee kaewust jootnud; sinu sõna on mu
 suulaele magusam kui mesi ja kärjemesi
 olnud. Oh lase oma elu sõna kogu minu
 lühikest elu aega mulle armsaks ja kalliks
 hinge jahutuseks olla, et ma selle, sinu sõ-
 na järel wõiksin oma elu sääda, et ma
 mitte kahewahelise mõttega ei sattuks ja
 ei langeks, ja nenda sinu armust ilma ei
 jääks. Sa oled sell mööda läinud päewal ka
 mind ihu poolest hoidnud ja kaitsnud, et ma
 jälle seda õhtut olen armust näha saanud.
 Mina ei ole midagi wäärt kõigi sinu heate-
 gemiste wastu, mis sa mu wastu oled
 üles näitnud. Kui mina nüüd oma une
 woodi heidan, siis ole isi minu hoidja ja
 kaitsja ja saada oma püha inglid minu
 juure walwama, et mulle ühtegi kahju ega
 kurja ei sünni. Lase mind alati sinu wal-
 guses kõndida, et mull ühtegi tegemist ei
 oleks pimeduse tegudega. Lase oma sõna
 wäge, mis ma sinu sõnast sell tänasel päe-
 wal olen kuulnud ja õppinud, minu sees
 kofuda ja kaswada, et ma sinu wagaduses,
 Jumala kartuses ja armastuses oma wana
 Madamat wõiksin suretada, mis minu sees
 alati tahab wõimust wõtta, ja minu sees

sinu sõna seemet tahab kaksipidi mõtlemis-
 tega lämmatada. Ole isi minu kaitseja ja
 wari sellesinatse maailma kurja kiusatuste
 ja saadana peale tungimise wastu, et tema
 tulised nooled mulle ihtegi kahju ega kurja
 ei wõi teha, Issand on minu kalju ja
 tuline müür, keda pean ma weel kartma?
 Issand on minu elu, kelle ees peaksin ma
 weel wärisema? Keela tule, weehäda, ja
 kõiki õnnetusi minu ja mu omastest ja
 tröösti ja kaitse kõiki kurwi, haigid ja su-
 rijaid, ja lase neid sinu armu ja kallist
 taewa rahu tunda ja maitsta; siis saab
 meie suu kiitma sinu suurt armu ja keel
 õiskades kiitma sinu väga suurt halastust,
 mis sa meie oled head teinud ihu ja hinge
 poolest. Anna armust andeks, kui meie
 sinu wastu oleme eksinud sell mööda läi-
 nud päewal ja ära pööra oma palet meist
 mitte ära, waid waata ikka armuga meie
 peale, ehk meie küll sinu wastu oleme ek-
 sinud. Lase sell uuel nädalal kõik uueks
 saada meie sees ja anna mulle iht uut
 südant ja meelt, mis üksi seda igatses ja
 armastab, mis sinu meelepärast on. Anna
 mulle selle möödaläinud päewa, nädala

ja kogu eluaja patud armust andeks ja ära
waata nende peale, waid kustuda oma wõla
raamatust ja lasse mind waimus sinu risti
puu peale uskus waadata, sest sealt tuleb
mu abi kui mu wiimne elu õhtu tunnike
fätte jõuab, et ma siis julgeste wõiksin ma-
gama uinuda wiimse päewa rõõmsa üles-
tõusmisele, selle igawese, õntsuse homikule,
kus enam häda ega waewa, ei haigust ega
surma ei ole. Jah seda aiita armas Is-
sand Jeesus! Amen.

Wiisil: Tulge ristiinimesed.

Taewas und ei ole leida,
Siiski rahu lõpp'mata!
Mis head wõiks mull uni anda,
Kui ma sest ei teafski:
Dn töö lõpnud, tulewad
Sinu wäfind sõdijad,
Unustawad risti, waewa
Rohe kui n'ad saawad taewa.

Surelik ka mina olen:

See on suureks rõõmuks mull,
Et ma sinu juure tulen,
Kus on ammu minu meel!
Kui sell wiimisel võsel ka
Hauda heidan magama;
Siis on see kōik maha jäenud,
Mis mind siin on kurwastanud!

Esmapäewa homiku laul.

Wiisil: Oh wõtkem Jumalat.

Oh laise unega
Mu waimu und ka minna!
Et laiska südant ma
Sull' ei pea ohwriks tooma;
Et mina äratud
Kui laps Sind tänaksin,
Ja patust puhastud,
Sind truust teeniksin.

Nüüd aita lõpmata,
Sind iga päewa kiita!
Mind hästi alanda,
Et üksnes sind wõiks püüda.
Las' nõder olla mind,
Et arm täit wõimust saaks,
King mina ikka sind,
Oh Jeesus! auustaks.

Palwe.

Armuline Jumal ja Jsa, kes sa rikas heldusest ja tõest. Sinu abil ja sinu armuga hakkam me seda sinast nädalat ja päewa peale. Ole sina ka sell nädalal ja päewal minu hoidja ja kaitsja. Mina heidan sinu jalge ette sinult armu ja abi paludes. Anna ja jäga mulle oma püha

Waimu juhata ja saada mind isi ja pühitse mind oma tõe sees, sest sinu sõna on tõe ja elu. Pühitse kogu minu elu ja õnnista minu sisse tulemist ja väljaminemist ja õnnista kõik minu tööd ja tegemist. Ma tõstan omad filmad nende mägede poole, kust mu abi tuleb, mu abi tuleb Jeehowa käest, kes taewa ja Maa on teinud. Kui sa mind saadad, siis ei eksi ma mitte; kui sa mind juhata, siis ei komista ma mitte. Sellepärast lasse oma truust ja tõe mu peale paista ja õnnista kõik minu ettemõtmist, et see ükski sinu auks oleks.

Minu truut Jumal ja Jsa, hoia ja kaitse mind kõige kahju ja kurja eest, ja lasse mind seda päewa sinu armu kaitsmise all üleelada. Kaitse minu koda ja kässi oma inglit, et ta müüri selle ümber ehitaks, siis ei saa ükski minule kurja ega kahju teha. Armule minu palwet, kui ma su poole kisedan ja võtta mu ärdast palwe häelt armuga kuulda ja lasse kui magust wiiruki suitsu oma trooni ette tõusta.

Hoia mind sell päewal kõige patu ja kiusatuste eest. Juhata mind oma õiguse

tee radadele ja juhata mind oma tõe sees. Kirjuta mu südamesse omad elu sõnad, et ma sind üksnes kardaks ja armastaks ja et mull sest surmas kasu oleks igawese elusse minnes, kui sa mu järele tuled. Niita et ma jell nädalal ussu wäes wõiksin kindlamaks minna, ja et ma ikka wagamaks saaksin sinu tundmises, ja et ma uskus ja armastuses wõiksin kosuda, et ma üheks heaks wilja kandjaks puuks saaksin ja mitte nende sarnatseks ei saaks, keda maha raijutakse ja tulesse heidetakse, et kui üksford mo wiinne tund tuleb, et sa mulle wõiksid öölda: Tule sina hea ja usstaw sulane, sina oled üle pisku usstaw olnud, mine oma Issanda rõõmu sisse. Jah Issand! ole mulle abimees kõiges ahastuses, hädas ja wiletsuses, aita mind ihu ja hinge poolest. Mina annan ennast sinu hooleks kõige ihu ja hinge poolest, kaitse ja hoia mind ja minu omaiseid oma isaliku kaitsemise ja warju all. Ole kõige hädaliste helde abimees ja tröösti neid nende ihu ja hinge hädas! — Kaitse kõik oma ristikogudust armuga, et kõik sind tunneksiwad ja armastaksiwad ja nõnda

üks kari ja sina nende karjane oleksid.
Jah seda aita oh Jeesus! Amen.

Wiisil: Mis waewab sinu südant.

Ma tean miks ma tõusin:
Et Jeesust tänaks ma:
Ma päewa jälle nägin,
Et pattu jätaks ma
Ta palwe mind weel hoiab,
Ta weri puhastab,
Waim walgustada püüab,
Ning Kristust seletab.

Ma tõstan sest su poole
Sell tunnil omad käed,
Ning palun: anna mulle
Mis hingel kasuks tead!
Oh ärgu täna tulgu,
Mis püüab inime,
Waid kõikis asjus sündku,
Su püha tahtmine!

Üsmaspäewa õhtu laul.

Wiisil: Mu hing, oh anna südamest.

Küll uni paneb ka sell ööl
Nii mitme filmad finni:
On füiski üks weel ülewel,
Ei Teda waewa uni.
Su film, oh Jeesuke,

Waatab mu järele;
Sest peab minu süda ka
Su armastuses põlema.

Oh ära põlga armust teal
Mu nõdra laulu, Jeesus!
Sa oled minu südamel
See ainus roog ja walgus;
Hing ei jae rahule,
Sest annan sinule
En't ohwriks weel jell õhtul,
Jae mulle, mina sinule!

Siis tahan julgest hingada
Mu Jeesu armsas süles;
Nii unest, kui mu surmast ka
Ta äratab mind üles.
Arm olgu woodiks mull,
Mu süda ohwriks full,
Mu uinumist ning ärkamist
Las' warjul olla kurja eest!

Palwe.

Tänuliku südamega astume meie oh
Jumal! jälle sinu püha pale ette selle päewa
lõpul. Meie täname ja kiidame sinu suurt
armu ja heldust, mis sa meie waeste pa-
tuste wastu oled üles näitnud. Sa oled
mind ja mu omakseid armuga faitnud ja
ja kõige kahju ja kurja eest isalikult hoid-

nud, et meie jälle terwises sedit õhtut ole-
 me näha saanud. Sa oled mulle ihu tar-
 widust rohkestes jägamud. Sest kõik hea
 ja täis and tuleb üksnes sinu käest, oh Iss-
 sand! — Anna mulle armust andeks, kui
 ma kurja olen teinud, ja head tegemata
 jätnud, ja sellega sinu nuhtlust teeninud,
 Issand ära nuhtle mind mitte omas wihas
 ja ära karista mind mitte omas tulises
 wihas! — Sest kui wähesed on mu head
 teud, mis ma olen teinud; ja kui palju
 on sedit, mis ma tegemata olen jätnud,
 — sest ma olen weel ikka, kui see laisk
 sulane, kes oma isanda tahtmist küll teab,
 aga sedit siiski ei tee, waid meelega tege-
 mata jätab, ehk aga poolikult ja hooletu-
 malt teeb. Sellepärast palun ma, Issand,
 ära nuhtle mind mitte mu tegude järele,
 waid halasta ja anna andeks. Truu Ju-
 mal, kes ja meile, kui helde isa, oma las-
 tele kõik selgest armust annad, anna ka
 mulle minu rasked süüid ja eksitused an-
 deks! Sinu juurest otsin ma warjupaika;
 sinu juurest leiab mu hing troosti ja hinge
 rahu. Sest ja ei taha mitte patuse surma,
 waid et ta meelt parandab ja andeksand-

mist wõib leida. Speta mind arusaama ja tundma, kui rängaste ma sinu vastu olen pattu teinud ja kui sügawale ma olen juba langenud. Sest kes päästab mind mu surma ihust? — Ei ükski muu, kui sina oh Issand! minu Lunastaja ja Sunistegija! Ütle aga üks sõna minu hingele: Saa puhtaks! siis saab see ka puhtaks. Anna mulle tarkust, wäge ja wõimust, et ma julgeste kurja vastu wõin seista ja sinu käskude järele wõin elada. Niita ja anna, et ma sinu tõe teerada ei kautaks ja sinu tahtmist ei unustaks, waid et sinu kannatamine ja kibe surm alati mull wõiks waimu silma ees seista ja mulle troosti ja julgust anda wõideldes, maailma ja meie liha tahtmiste vastu. Meie julgeme sind niiid ka „omaks Issaks“ nimetada, sellepärast: Meie Issa, kes sa oled taewas!“ hoia ja kaitse ka mind sell tulewal ööl, et ma homme homiku jälle uue rammuga, sind kiites ja tänades wõiksin üles tõusta. Kõige inimeste hoidja, kaitaja ja ülespidaja! Hoia ja kaitse kõiki kes hädas ehk wiletsuses on. Ole haigede ja surijate wiimne troost ja abimees ja keera nende wiletsust rõõ-

muks, nende nutmist, hõiskamiseks ja wii
meid kõiki oma igawese taewariiki, kui meie
wiimne tunnike tuleb ja ja meid ärafut-
sud. Amen.

Sellisamal wiisil.

Nüüd wäsiind ihu hingama
Siit tõtta Jeesu rahus!
Ning wõta julgest magada,
Sull' on üks armas Jeesus!
Su une woodis ka
Weel wõta paluda:
Oh, Jeesus, ole minu hüüd,
Jäe mulle, — mina uinun nüüd!

Teisipäewa homiku laul.

Wiisil: Mis oled sina armas Jeesus teinud.

Jeesuse halastus mind võsel hoidis,
Ta armu käsi kattis mind mu woodis.
Oh, minu hing! ja kohe huffas oleks,
Kui Ta ei faitseks.

Küll mittu homikut ma kurjast pruuksin,
Küll pattule ent mitmel päewal andsin:
Siiski, oh armu! lasseb Ta weel täna
Mind jälle tõusta!

Palwe.

Kõige armulifem wägew Jumal ja Isa, sinu tõde ja truus on igapäew uus, sinule olgu auu ja kiitus, sina oled meid jälle armust seda sinast päewa näha lasknud. Sa oled ka mind sell mööda läinud ööl kõige kahju ja kurja eest hoidnud ja kaitsnud, et hinge waenlasel ühtegi meelewalda minu üle ei olnud. Sa lasksid mind rahuliste unewodil maata, kumna sinu ingel mind une woodi juures walwas, et ma jälle wõiksin sinu armu kaitsmise all rõõmsaste ülestõusta. Anna ja aiita mind ka seda päewa armulikult üleelada, ja et ma wõiksin üksnes sinu tahtmist teha ja sind armastada kõigest omast südamest ja meelest. Ole minu hinge walgus, oh Jeesus Kristus, ja walgusta isi minu südant, et ma oma waese hingele wõiksin seeläbi igawest kasu saata. Arata mu südames oma armastust ja õhuta kustumud tahti, ja süüta seda oma armu walgega, et mu pime ja patune süda walgustud saab. Anna mulle tasast meelt ja kannatust, et ma wõiksin oma Issanda ja ülema preestri

eelmärgi järel teha, kui tema on teinud ja ülekohut kannatada ja andeksanda neile, kes meie vastu eksiwad. Soia mind wõera jumala teenistuse, nii kui silma himu, elukõrkuse, auu ja wara ahnuse eest, et ma neid mitte oma Jumalaks ei tee, et ma neid maapealsid asju enam armastaksin kui sind minu Jumalat ja Sünistegijat. Walitse isi oh Issand! minu südamet, siis on mull nälg ja jänu sinu sõna ja saakramentide järele. Speta mind, et ma targemaks saaksin sinu tarkuses ja Waimu walguses. Ole isi mu abimees mu waenlaste vastu, sest sinu hooleks annan ma ennast kõige ihu ja hingega ja mis mull iial on. Niita minu ettewõtmist, tööd ja talitust, et see sinu meelepärast oleks, ja lasse kõiki hästi korda minna. Waitse mind oma armu käega, ja juhata ja taluta mind isi, et ma ei komista ega lange hingewaenlase wõrku kes ümber käib kui mõiraja lõukoer, ja otsib, keda ta wõiks ära neelada ja huffa saata. Tee tühjaks ta kurjad nõud ja ettewõtted, et tal ühtegi wõimust ega meelewalda minu üle ei ole. Anna mulle ka mu ihu toidust ja tarwidust omast

heldest ja rohkest käest, sest sa jägad kõi-
gile, kes elab, hea meelega nende ihu tar-
widust mööda, aga aiita, et mina mitte
sinu andid kurjaste ei pruugi, liia söömise
ega joomise, ehk muul raiskawal wiisil.
Hoia ja kaitse meid sõda, nälja, katku ja
ka häkilise surma eest. Anna oh Issand
mulle üht rahulist ja waigist surma tundi,
et ma wõiksin rõõmuga surra oma Ru-
nastaja ja Snnistegija peale, kes minu
patu wõla koorma oma peale on wõtnud,
ja haudas tema wiimist tulemist oodata,
kui Issand ilmub pilwe peal selle maa-
ilma peale kohut mõistma, et ma ei pruu-
giks mitte võlga: Mäed katke mind, ja
mäe kingud langege meie peale, et ma päe-
seksin selle wiha eest, kes auujärje peal
istub. Waid et ma rõõmuga wõiksin Iss-
sanda auu ilmumist oodata. Seda anna
oh Jumal! Amen.

Wiisil: Mis oled sina armas Jeesus teinud?

Mull, Jeesus, isi täna päewaks ole,
Teejubatajaks ja mull' teele tule,
Et Sinu kannatuse jälgi astun
King armus seisän.

Teisipäewa õhtu laul.

Wiisil: Armas Jeesus armastaja.

Nüüd on wainne õhtu tulnud;
Kõik mis liikus, hingab nüüd.
Kes ka libedaste nutnud
Unega kõik rahu said:
Sina aga, armas Isa!
Ole ligi meitele,
Hoiameid ning meitest aja
Hinge waenlast kaugele.

Palwe.

Kõige wägewam ja armuline Jumal!
minu kohus on sind tänada ja kiita, kõige
sinu hea tegemiste eest. Sa oled mind
mööda läinud päewal armulikult hoidnud
ja kaitsnud, nii et ma jälle seda armast
õhtu tundi olen näha saanud. Sina kait-
sesid mind kui ma patu unes magasin, sinu
ingel walwas minu üle. Sest on küll,
sest igapäewal on oma isi waew, aga sa
hoiad mind siiski ja kaitsed mu hinge,
waenlase kurjuse eest, kunni mo wiimne
päew ja tund jõuab, kus kõik waew ja

piin otsa lõpeb. Mina tänan sind südamest, kõige sinu Jumaliku armu andide eest, mis ma sinu käest olen saanud. Oh Issand! mina ei ole midagi väärt sinu heategemiste eest, mis sa igapäew mu vastu ülesnäitad. Mina tänan sind, et sa kurati kavalad nõud oled tühjaks teinud sell mööda läinud päeval, ja mind hoitsid pattu ja kurja tegemast. Sinu Kõige kõrgem vägi kaitstes mind, et ma ei langenud, sellepärast palun ma: Anna mulle kõik mu patud andeks, mis ma teadmata ehk meelega olen teinud, küll sõna ja teuga. Palju kurja olen ma teinud, ja selle vastu seda head tegemata jätnud, mis mu kohus oli teha. Ole minu waele patusele armuline ja ära mine oma sulasega mitte kohtu! Rase minu tänase päewaga ka kõik minu pattu mööda minna, kui suitsu, mis ära kaub, Rase mind ikka enam wagamaks ja Jumala kartlikumaks saada, et kui ma homme ülestõusen, et siis kõik mööda oleks läinud, et mu hing ja waim sinu poole hoiab, ja üksi seda himustab, mis sinu meelepärast on. Ole sina minu wiimse mõtte, kui ma magama uinun, ja esimene,

fui ma ärkan. Ole ka mu mõttes, kui ma magan, ja rõõmusta mind armsa me nägemistega. Hoiu ja kaitse mind sell tulewajel ööl kõige paha asje eest. Sest waata: Ei see uinu ega maga, kes Iisraeli kaitseb. Ole oh Jumal, mu warjaja ja mu parem käsi. Arata mind homsel päewal waratselt üles, et ma sinu nime kiidan uue kiituse lauluga, ja et mu suu oleks täis õiskamist. Kui see sinane öö ka see wiimne öö peaks olema, sinu armu nõu tahtmise järele, et ma enam ülesse ei ärka, siis anna üht rahulist ja õnnist surma tunnikest Jeesuse Kristuse meie Issanda sees. Amen.

Selljamal wiisil:

Lase waeste palwe suitsu
Sinu poole tõuseda;
Katta ilma tänast pattu
Kinni oma werega:
Hoiu neid kes täna läksid
Sinu noota — igawest.
Et nad sinu omaks jääksid,
Dotdaksid Su tulemist!

Kesküädali homiku laul.

Wiisil: Mis waewab sinu südant.

Täis rõõmu ma nüüd astun
Su ette Jumal, siin
Sell homikul ning tänan,
Et rahul hingasin!
Ma palun Jeesu läbi,
Ka täna kanna mind
Ja katta minu häbi,
Kui waene jätan sind.

Mu tänapäine elu
Dn sinu kätte sees:
Mu rõõm ja minu walu
Dn teada sinu ees:
Sa ikka head püüad,
Dn see ka kibe mull;
Mis tarwis, sina tead,
See kõig' eest tänu full!

Palwe.

Ma tahan sind kiita ja su auu lauldes
kuulutada mu Jumal, sest sinu armu ha-
lastus on igal homikul uus; Ma tahan
sind kiita, kes sa meile rohkeste jägad, mis
meil tarwis ja mis meie aga sinult iga-
nes palume.

Sell mööda läinud ööl oled sa mind

armulikult hoidnud ja kaitsnud, kõige õnnetuse ja kahju eest. Sinu silmad nägid mind, ja sa warjastid mind õnnetuse eest, kui ma magasin. Sa oled päewa uueste lastnud ülestõusta ja mind temaga, sa ärastad mind, et ma jälle uueste wõin oma tööd teha pale higis. Sest oma pale higis peame oma leiba sööma, kummi jälle mullaks saame, kust oleme wõetud.

Kuidas pean ehk mõistan ma sind tänada sinu suure armu eest, mis sa mu wastu oled ülesnäitnud, ma ei ole seda mitte teeninud ega selle wäärt, waid sa jägad seda kõik selgest armust ja heldusest. Minu suu ei jõua küllalt mitte sind kiita ja tänada, ka ei ole mul ühtegi sulle muud anda, kui seda kurja ja pattust roojastud südant. Aga sa waatad siiski halastusega selle peale, kes su poole kisendab, ja täidad südamed rahu ja rõõmuga.

Oh kui suured on sinu armu annid ja kui suur ja ilma ära arwamata on su heldus, et inimese lapsed su juure kipuwad. Sa talutad mind igapääw kätt pidi, kui last, kes kõndima hakkab esimesi sammusid tehes. — Sa oled minu troost kurwastu-

ses, ja minu tugewus, nõdruses, ja minu abimees hädas ja wiletsuses. Kui ma su kutsmist kuulda wõtsin, sai mu jalgtee õnnistuse krooniga kroonitud. Sinu armu wäest olen ma, mis ma olen, ja on mull, mis mull on; kõik on sinu, mis üle mu süda iganes rõõmustab.

Miks ei peaks ma sind kiitma, oh Issand, nii kaua, kui sa mulle elupäiwi siin maailma häda orgus oled jäganud? Kuis ei peaks sa mitte mu esimine mõtte ülestõttes ja maha heites olema? Sina kes sa pimedust ärasaadad kui päewa, ja oma tõe walgust kõige maailmale saadad walguseks ja ärapäastmiseks ja kes pattusega kannatab, et ta wõiks omad pattud kahetseda ja õntsaiks saada. Seks oled sa oma ainust Poega maailma sisse läkitanud, et mind waest pattust igawesest surmast ja hukatusest päästa.

Kuule minu alandliku palwet ja ära tõuka mind mitte enesest ära, waid wõtta minu südant enesele ohwriks. Pühitse mind oma tõe sees, sest sinu sõna on tõde ja elu. Anna mulle üht lapseliku südant, mis üksnes sinu järele igatsseb kohtlase

meelega. Sind himustab mu süda oh Jumal, ja sinu peale loodavad mu silmad, aiita et ma muud ei ihalda kui sind üks-päinis. Juhata ja õpeta mind, et ma üksi Jeesust ihaldan ja tema järelkäija olen.

Sinu hooleks annan ma ennast ihu ja hingeaga. Kosu ja kaswata minu usku, et ma wõiksin taewa pärijaks saada. Rahuta minu meelt maailmlikude asjade peale mõtlemast ja et sina üksi minu troost ja abimees oled. Ünnista minu tööd ja talitust ja anna mulle minu igapäewast leiba ja selle juures üht rahulist, kohtlast südant, mis walmis on kõige kurja kiisatuse eest. Kaitse minu ihu ja hinge. Sinu hooleks annan ma ennast mu Jumal ja Ünnistegija; sinu püha tahtmine sündku kui taewas, nõnda ka maa peal. Ole sellepärast mulle armuline; kuule mind Jeesuse Kristuse pärast. Amen.

Wiisil: Mis waewab sinu südant.

Su kallist riiki votab
 Ka iga homiku
 Mu süda ning sind palub:
 Oh Jeesus! seda tee!

Et sina meie Issand,
Kõig m'e su talleksed,
Keda sa ärapesnud —
Su juures kosuksid.

Kesküädali õhtu laul.

Wiisil: Mu hing oh anna südamest.

See armas päewa walguš nüüd
On lõpnud meile paistmast:
Su silmad, Jeesus, näawad neid,
Kes hingwad omast waewast,
Hing tule palwele,
Su Preestri jalgule,
Las' oma waimu, südant ka
Jeesuse armus põleda!

Need tähed mulle paistawad
Kõik fuldses taewa ilus
Ja pimeduses hiilgawad.
Neist paistab Looja kiitus.
Siiski on selgem weel
Hinge=altari peal
Mu Jeesus, keda tunnen ma,
Ta kalli õhturi werega.

Palwe.

Taewa ja maa Jumal! kes ja mind
jälle armust oled hoidnud ja kaitstud,
kaitse mind ka sell tulewal ööl. Hing

kiida Issandat ja ära unusta mitte tema
 hea tegemisi. Sest tema on see, kes mulle
 elawat hinge on annud, ja seda siia maani
 on hoidnud ehk ma küll pattu olen teinud
 ja selget nuhtlust teeninud, see eest on
 minu kohus sind kiita, tänada, ja teenida.
 Sina Israeli hoidja ja kaitsja, kaitse ka
 mind oma püha nime pärast, ja ei arwa
 mu pattu mulle mitte süüiks, waid päästad
 mu hinge hukatusest. Puhasta mu südant,
 et ta puhtaks saab Jeesuse Kristuse weres,
 kes maailma patud on kannud, sellepärast
 halasta ja heida armu oma põhjatuma
 helduse pärast. — Kuule mu õhkamist ja
 ära lasse seda päewa mitte mööda minna,
 et ja mulle ei oleks andeks annud, sest öö
 pimedus kattab pea maad ja sellega ühes
 pattu pimedus minu südant. Jeesus! minu
 hinge walgus, ära jätta mind mitte maha,
 kui ma su poole kisendan. Minu elupäike
 ära mine mitte maailmaliku päewa wal-
 gega ühes minu hinges looja. Räkita oma
 püha inglit, et ta minu ja mu omaste
 üle walwaks, et ühtegi ihu ega hinge kahju
 meile ei sünniks. Snnista minu puhkamist,
 et ma homme uue rammuga wõiksin ärka=

da, sinu nime kiites ja tänades. Saada kurja waimu tigidad nõud ja plaanid nurja, et tal ühtegi wõimust meie üle ei oleks. Anna, et meie sinus wõiksime puhata! Sinu püha sõna olgu meie jalale lambiks ja walguseks. Sinu hooleks annan ma ennast kogu ihu ja hingega, sina oled mu lootus ja mu kalju. — Sinule olgu auu ja kiitus igawesest ajast igaweste. Amen.

Wiihil: Mu hing oh anna südamest.

Ma tahan, Jeesus sinuga
Nüüd oma woodi minna;
Mu karjane, siis wõta ka
Mind pimeduses hoida.
Ei karda mina siis
Mu woodis magades:
Kui Jeesusega uinun ma,
Siis Jeesusega ärgan ka.

Siis taganege, Kuratid!
Siin teile wõimust 'pole;
Siin Jeesu lapsed magawad
Kes tema armu riigist.
Need inglid hoidwad meid,
Ei meie karda teid.
Kes wõib meid waesid hirmuta,
Kui Jeesus wõttab kaitseda?

Neljapäewa homiku laul.

Wiijil: Ma tulen taewast ülewest.

Mu palwe tõusku ülesse
Sell homikul, ka olgu see
Mu ülem töö see päewa sees,
Et palwes kõnnin sinu ees.

Mull jõudu anna karjane,
Et ilm mind pimedaks ei tee
Ning liha mind ei petta ka
Siin kurja kavalusega.

Mu süda olgu madal ka,
Mu liha puhas himmuta,
Mu usk see olgu waleta
Ning armastuses tegetw ka!

Mu waimu toidus olgu nüüd
See Tall, kes kandis minu süüd;
Mu joogiks, puhastuseks ka
Ta weri pidi woolama.

Sa igawene Jsa poeg,
Sa koguduse armu päik';
Oh paista meie peale nüüd!
Sa löid ja lunastasid meid!

Palwe.

Armas taewane Jsa, mina kiidan ja
tänan sind südamest, et sa mind sell mööda
läinud ööl armulikult oled hoidnud ja

kaitsnud, et ma jälle seda armast päewa walgust olen näha saanud.

Rase mind oma jumaliku õpetust ja sõna kuulmist maitsta ja tunda, mis sinust oh eluwee hallikas wälja keeb ja mis igawese elusse wiib. Arata minu hinge ja meelt, et ma mitte isienesele ei ela waid Kristusele, kes minu sees on, ja kes seda head elu minu sees on alganud. Uuenda ja kosuta minu nõdra usku, mis kui taht imetseb, et ta elusaks usu tuleks wõib lõkentama hakata, et ta wõiks kosuda ja haljendada. Sööda ja jooda mind oma igawese elu sõnaga sest wiljapuu wiljast, mis head seemet kannab. Sina, oh elu Jhsand jäga mulle ka oma ligemese armastust, et ma nõnda sinu käsu sõna täitjaks saan: „Armasta oma ligemist kui isiennast.“ Sinu kätte annan ma ennast oma ihu ja hingega, minu Jumal ja Jsa! Tee minuga mis su meelest hea on, puhasta mind tühjast maailma lestadest, et ma kui õige ja waga ristiniimene wõiks olla, kes mitte üksi sõna kuulja, waid ka täitja on. Sina oled rahu, anna ka mulle oma rahu, mis ülem on, kui kõik mõistus, ja keda meie üksi

Jeesuse käest võime saada. Maailma rahu on filma hinu ja elufõrkus, mis igawese hukatuse sisse wiib, aga sinu rahu on, mis meid taewase Jerusalemma wiib, kus enam ei ole häda ega waewa, waid kus sina meie filma pisarad ära pühid. Seal on igawene rahu ja õnnsus, mis ühegi filmad ei ole näinud, ega kuulnud, ja mis siis meile osaks saab igaweste. —

Sellepärast halasta kõige maailma inimeste peale, ja juhata neid enese juure, et n'ad sind tundma õpiksid. Halasta ka oma waeze Israeli rahwa peale, ja kogu neid ja anna neile tunda, et sa nende ainus Snnistegija oled, keda n'ad nii kaua on ärapõlganud ja uueste risti löönud. Halasta ka waeze pagana rahwa peale, et n'ad sinu juurest troosti ja abi oma hingedele wõiksiwad leida. Anna kõikide patud andeks, ja anna oma armastust tunda ja maitseada. Waata halastusega meie peale, kui meie õhkame ja palume. Kuule mu alandliku palwe häelt oma Poja Jeesuse Kristuse meie Issanda pärast. Amen.

Wiisil: Müüd hing'wad inimesed.

Ka et ma täna ärfan,

Ja tänada weel märkan,
Oh, Jeesus, sinu arm!
Sa aiita seda päewa
Ning selle päewa waewa
Mull kanda; mina olen põrm!

Meljapäewa õhtu laul.

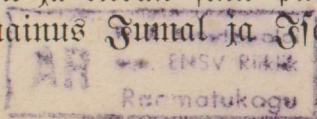
Wiisil: Armas Jeesus armastaja.

Õhtu tuletab mu meele,
Et üks õhtu tuleb weel, —
Kus ma kõik maailma tööle
Jumalaga! jätan teal.
Seda kallist õhtut ootan
Siioniga mina ka:
Kui ta tuleb, siis ma tõttan
Jeesuga siit minema!

Minu muldne woodi ootab
Juba mittu aastat mind;
Ning mu lunastud waim püüab
Juba ammu näha sind;
Dmeti on see ka heldus,
Et ma alles elan siin, —
Et ma hästi, oh mu Jeesus!
Sind ning ennast tunneksin! —

Palwe.

Mina tänan ja kiidan sinu püha nime
oh püha kolmainus Jumal ja Jsa, et sa

mu palwet heldeste oled kuulnud ja wastuõtnud, mis ma sel tänasel homiku tunnil sinu ette tõin. Mina ei wõi sind küllalt mitte kiita ja tänada. Sa oled seda päewa jälle armulikult mööda lasknud minna. Sa oled sell päewal mu tööd ja tegemist armulikult õnnistanud ja mind ja mu omašid kõige kahju ja kurja eest isalikult hoidnud ja kaitsnud. Niita et ma seda risti mitte raskeks ei pane, mis sa mulle kanda annad, sest sa ei pane ühelegile raskemat koormat peale, kui ta kanda suudab, sest sinu ikke on kerge ja koorm kerge, mis sa meile kanda annad. Tee et ma oma filmi sinu peale üleštõstan, kui risti koorm rõhub ja see meile raskeks läheb kanda, et ma waimus näen, kuidas sa risti kantsid Kalgata mäe poole astudes, ja selle all ära nõrkšid. Seda tegid minu ja kõige maailma patude hulgad. Niita et ma kui truu jünger sinu järele astušin ja sind ilmaški ära ei jalgaks enam, mis küll šagedaste olen teinud, aga need waewawad mind rängaste, et ma kui Peetruski häledaste muttan ja neid šüidamest kahetsen. Waata halastušega

mu peale ja ära tõuka mind mitte enesest ära, waid wõtta ikka jälle uueste armuga wastu. Tee et ma mitte meelt ära ei heida kui Kain, kes ütles: Mu ülekohtus on suurem, kui et seda weel wõiks andeks saada, ja nõnda, ilma kahetsemate Jumala pale eest ära läks, ja ka jüingri Jundas Iskarioti sarnatseks ei saa, kes kõrwale läks ja ennast ülesse poos. Niita, et ma ka nõnda wiisi meelt ära ei heida ja igawese hukatuse sisse ei lähe, kus nende uss ei sure ja tuli ei kustu, ja kus igawene piin ja hammaste kiristamine on. Selle päewa waew ja mure on jälle mööda jõudnud sinu armu wäes, nii läheb ka fogu meie liihifene eluaeg ruttust, kui lendes mööda ja meie jõuame iga filmapilguga oma wiimse õhtu tunnile lähemale.

Sellepärast palun ma lõpmata Jeesuse ilma süüita were pärast, kes mind mu patu roojusest puhtaks peseb, halasta ka minu waele hinge peale, mis nälgas ja jänus on, ja pese teda ikka jälle uueste puhtaks, et ma ükskord wõiksin seista selle Talle amjärje ees, kes on tapetud ja süiski igaweste elab. Kui suur on sinu arm ja

heldus, ja teed mind selgest armust õnt-
faks, kui ma aga omad patud kahetsen
ja sinu peale loodan. Sellepärast palun
ma sell õhtu tunnil! oh minu hoidja ja
kaiatsja, kui ma oma une woodi heidan.
Wõtta mind oma kaensu, kui isa oma
armast last wõtab hoida kõige kurja ja
kahju eest. Wajuta isi mu silmad kinni,
kui ma uinun. Kaitse mind saadana tu-
lise noolte eest, mis ta mu hinge peale
tormi jookseb, et seda sinu käest ära kis-
kuda. Soia minu ihu ja hinge, ja kõiki,
mis sa mulle oled annud. Tee et kui ma
uinun, et sa siis mu meeles ja südames
seisaksid ja kui homiku ärkan, et siis mu
esimene töö oleks, sind see eest kiita ja tä-
nada ja kui see su armuline ja heatahtmine
on, et sa mind ehk ka sell ööl kutsud aru
andma omast maha pidamisest, et ma siis
wõiksin julgeste aru anda, ja et Issand
mind wõiks kui ustawat sulast oma taewa
riigi auu sisse wõtta üht igawest püha ja
hingamise päewa pidama, seda anna oh
Issand! Amen.

Wiisil: Kes Jumalat nii laseb teha.

Küüd, kallid hinge armastaja,

Sa oled mull, ma jään ka full:
Kui ma wõin sinu hõlmas maata,
Si ole mull siis kartust küll.
Ma tean, kus mu Jeesus on,
Seal on ka minu rõõm ja õnn! —

Reede homiku laul.

Wiisil: Müüd paistab meile kauniste.

Ma tõusen nüüd, oh Jeesuke!
Ka oma woodist ülesse
Ning tunnen sinu armu.
Las' mind su külges kaswada,
Mu kallis Õnnistegija;
Mull anna oma Waimu!
Et ka
Täna
Su riik tuleks,
Kurjus lõpeks
Ning su rahwas
Järgest sinu päewa ootaks!

Palwe.

Täna, sell reedesel päewal, oled sa,
minu Jeesus, ristilöödud saanud. Kas
wõib weel suuremat olla minu hingel.
Sest ilma sinuta ja su kibeda surmata, oh
Jeesus, oleks see maailm mull juba põrgu,
sest mull ei oleks ju muud oodata olnud,

kui igawest põrgu piina ja valu. Kallis
Dnnistegija, anna mulle oma kannatami-
sest täit arusaamist, sest minu eest said ja
Juuda läbi ära müüdnud; minu eest said
ja tiutud ja pilgatud, filmi sülitud ja
piitsadega pekstud ja kõige wiimaks risti
löödnud. Minu eest kannatasid ja seda hir-
must piina ja valu. Minu patud löid
sind risti. Kuidas võin ma seda sulle
ära tasuda? Oh ristilöödnud Dnnistegija,
mull ei ole sulle midagi tänu ohwriks tuma,
muud kui oma kurja ja patust südant.
Niita et ma oma liha hõimusi võiksin
risti lüüja kõige kurja hõimudega, kellega
ma sind nii rängaste olen kurvastanud
ja sinule haiget teinud. Sinu vastu on
minu kohus alati tänulik olla. Opeta
meile oma tasandust ja kannatust, palves
ja paastmises. Puhasta minu südant
wanast patu kurjusest ja pühitse enesele
eluasemeks. Seisa isiäranis sell tänasel
oma surma päeval, mull südamas ja mee-
les. Sinu kibe surma valu seisku alati
mu wainu silme ees, et ma sealt oma
murtud südamele troosti ta rahu võin
leida.

Jeesuse Kristuse nimel palun ma sind, halasta ja heida mu waese patuse peale armu ja hoiu ja kaitse ka edespidi mu ettewõtmist ja talitust. Rikku saadana tingedad nõud ja tahtmised. Sa kaitsefid mind armulikult sell minewal ööl, ja laske sid meid armust seda ööd üle elada. Ma palun ka Jeesuse pärast, anna meile meie patud armust andeks, sest sa walasid oma werd ka minu eest. Anna mulle oh Issand üks kasiin süda, mis walmis on kõige hea tööle. Sina elu Issand, anna ka mulle uut waimu elu, hoiu mind kõige patu ja kurja eest, mis ma sõna ehk mõttegagi tahan teha ja kääna ära kõik ihu ja hinge kahju. Mina ei ole seda küll mitte wäärt ega teeninud, siiski oh Issand ära tõmba oma aitajat kätt minult mitte ära, waid taluta mind kätt pidi, kunna ma igawese rahu maale saan, mis sa kõigile oma usklikele oled armust walmistanud. Seesinane lootus trööstigu meid ka sell wiimsel silmapilgul, kui sa meie järele tuled meid oma igawese püha õhtusöömaajale kutsuma. Sest weel on Jumala rahwal üks hingamise aeg ees, seda ootame

meie ja sefs lootuses paneme meie ka jul-
geste oma filmad finni, kui sa meie järele
tuled. Amen.

Wiisil: Mu südamest ja meelest.

See päew, kell õhtut 'pole,
Ka ruttab tulema;
Sest Siion walmis ole
Ja wastu minemas. —
Su pulma riide sees —
See olgu Dalle weri,
Kes su eest ristis suri —
Seal seisja tema ees!

Neede õhtu laul.

Wiisil: Ma tulen taewast ülewelt.

Sell päewal meie palume
Nii mitme filmad lahti tee!
Need nõtrad, ära ehmatud,
Ka täna saagu juhatud.

Kes õige tee pealt ekfinud,
Pea tõuswad, jälle langewad,
On ikka kurwad ja ei nää
Su walgust: neid ka juhata!

Su armu riik, see kaswagu
Ja usu walgus paistagu:
Wend wenda aitku häda sees;
Kõik waprud olgu kiituses.

Et uskmatumad mõistaks ka
Su taewa walgust otsida,
Ja mittu waimus waeseks jääks
Ning sinu riigi lapsiks saaks.

Palwe.

Minu Sunnistegija ja Issand! Tälle on
sinu armus üks päew mööda jõudnud sur-
ma tunni poole. Sest päewa kuldsed kii-
red on kadunud ja tuhanded säravad tähed
paistwad taewaist. Kõik see suur loodus
kuulutab sinu kätte tööd ja auu, mis sa ei
ihestki asjast oled loonud ja ette toonud
sest: Taewad jutustawad sinu auu ja maa-
ilm kuulutab sinu kätte tööd. Mikspärast
ei peaks mina siis sinu nime kiitma, kes
sa mind oled loonud ja süia maa peale
elama pannud. Sa oled mind armulikult
hoidnud ja kaitsnud, sa oled mulle mu ihu
tarwidust ja toidust rohkest annud, selle
eest olgu sulle tänu ja kiitus. Sest mis
on inimese laps, et sa tema peale halastad?
Nii kõrge, kui taewas maast on, nii
kõrge, lai ja sügaw on sinu arm. Jah,
see on äramõistmata ja arusaamata. Kui-
das sa kõiki hoiad ja kaitsed, mis elab ja

liigub maa peal. Siguse pärast ei ole ma muud, kui sinu püha wiha enese peale kogunud ja sellega selget nuhtlust teeninud, mis sa aga armust mulle oma kalli Poja kannatamise ja werise surma pärast andeks annad. Anna mulle ka sellel ööl rahulist hingamist. Kui see aga sinu püha nõu ja tahtmine on, et sa juba sellel ööl minu järele tuled, siis wii mind oma igawese taewa riiki. Du see aga sinu tahtmine, et ma weel pean sell armu ajal elama, siis lasse mind homme armulikult üles ärkada, et ma sinu püha nime wdiks kiites auustada uue lauluga. Õnnista mind siis, mu Jumal ja Jsa, kes sa mulle ihu ja hinge oled annud ja mind siitsaadik armulikult oled hoidnud ja kaitsnud. Seda õnnistagu Jeesus, Jumala ainu sündinud Poeg oma were pärast, miska ta mind enesele kallilt on ostnud. Seda õnnistagu ja antku püha Waim, kes minu ihu ja hinge igawese elu pitseriga on ära märkinud! Sellesinatse kolmainu, igawese Jumalale olgu kiitus, ja tänu igaweste! Amen.

Wiihil: Kes Jumalat nii laheb teh1.
Las' sinu rahu mu peal paista,
Su armus ja su walguses,
Et ma saan wõimust pattu wastu,
Mu risti löödud Jeesu wäes!
See weri, mis su haawust keeb,
See on mis mind siin õntsaks teeb.

Laupäewa homiku laul.

Wiihil: Ma tänan sind.
M'e tõuseme nüüd uueste;
See päew ka olgu sinu!
Et meie hing ei tial tee,
Mis püüab liha himu.
Uut truust ja uut armu meil'
Ka, kallis Jeesus, anna;
Ja ilmuta ka ennašt neil,
Kes sinu pool' ei pööra.
Su õnnist ligi olemist
Meil anna täna tunda;
Kui langeme, las' sinu käest
Meid jälle armu leida!

Palwe.

Jssand on minu walgus! Minu abi
tuleb Jehoowa käest, kes taewa ja maa on
teinud. Jah mu abi tuli Jssanda käest,

ta laskis mind jälle ülestdousta mu unewoodilt. Ta saatis oma ingli, kes mu juures wahti pidas, et mulle ühtegi kurja ei sündinud. Sa oled mind siia maani hoidnud, ja lasksid mind jälle seda uädala wiimist homikut näha. Anna mulle kõik mu pattud andeks ja wõtta mind oma armu kaitsemise alla! Puhasta mu südant kõige patu pimedusest ja walgusta oma püha Waimuga. Niita, et ma walguses kõnniksin, kuhu sa mind oled pannud käima ja et ma muud ei tee, kui mis minu meelepärast on. Soia mind kõige kahju ja kurja eest ja õnnista minu tööd ja ettewõtmist. Speta mind oma käskude järele elama, et ma sind wõiksin kõigest omast hingest ja wäest armastada, ja et ma mitte selleinatse maailma himude järele ei elaks ja sind seega ei kurwastaks. Pasa mu õhkamist oma armu auujärje ette tõusta, kui kallist Wiiruki suitsu ja magusamat roa ohwri haifu. Pasa oma palet armulikult mu peale paista ja õnnista oma kogudust. Waata waeste laste ja wiletsate peale, ehk kes muidu hädas ja wiletsuses õhkawad. Õnnista kõiki, kes minu

õna armastawad ja kalliks peawad. On-
nista ka kõiki kiriku ja kooli õpetajaid.
Anna kõigile oma taewa rahu tunda ja
maitsta. Täida näljatseid ja jänulesti.
Anna meile oma armu, et kui meie wiimne
tunnike kätte jõuab, et meie õntjaste wõif-
sime lahkuda. Seda õnnistagu Jumal,
ja lasku oma palet paista meie peale.
Jumala see Isa, Jumala see Poja ja
Jumala see püha Waimule olgu auu ja
kiitus, igawesest ajast igaweste. Amen.

Wiisil: Jeesus Õnnistegija.

Täna nii kui alati

Las' mind püha! püha! laulda; —

Oma lampi puhtaste

Pulma päewa wastu hoida!

Täna uuest ilmuta

Ennast, Jeesus, mulle ka!

Laupäewa õhtu laul.

Wiisil: Nüüd hing'wad inimesed.

Nüüd hingan omast waewast,

Su tähed paistwad taewast,

Keist läigib Looja auu.

Ma teisi tähti tean,

Keid paremaks ma pean,

Keist hiilgab Isa armu nõu.

Mu hing, nüüd hing'ma tõtta
Ja rahus maata võta,
Üks on, kes waltwab weel.
Kui homme üles ärkan,
Siis mina uuest märkan,
Et temal ikka isa meel.

Palwe.

Armuline Jumal ja taewane Jsa! sinu arm ja halastus on ilma mõetmata ja ära arwamata, mina ei jõua küllalte mitte sinu armu tänada ja kiita, mis sa mu wastu oled üles näitanud. Sinu armus olen ma seda nädalit ja päewa üleelanud, ja oled mind hoidnud ja kaitsnud. Ma olen siud jell nädalil oma patudega kurwastanud ja need waewawad mind rängaste! Ma olen kui see ära kadunud Poeg, kes kõik oma warandust ära prassis ja pärast hädas ja wiletsuses oli, ja sigadega tühje lestasi pidi närima.

Siiski tean ma, oh Jssand, et sa armuline ja pitka meeleline oled, kes oma ainu süündinud Poega maailma sisse oled läkitanud, et waesid ära kadunud inimese lapsi jälle õnnistuse tee peale tagasi tuua.

Ole sellepärast mulle waesele patusele armuline ja ära waata mitte mu üle astumiste peale, mis wäga suured on ja üle mu pea kipuwad minna. Halasta mu peale ja anna mu patud mulle armust andeks. Anna mulle uus süda, mis sind kardab ja armastab. Ole mu ainus troost ja abimees, kui pimedus mu hinge matab, ja ütle mulle: Rahu olgu sinuga! Issand Jumal, taewa ja maa Looja, ole ka minu südamelooja, et mu wana kuri süda puhtaks saab Talle weres. Ja kui ma kõnnin surma warju orgus, siis ei karda ma ühtegi, sest sa oled minu juures; sinu kepp ja sau trööstiwad mind. — Kolmainus Jumal, lase mind oma tiibade warju all warju ja kaitsemist leida. Kaitse mind sel tulewal öö tunnil, ja hoia mind kõige ihu ja hinge kahjul eest. Mina annan ennast hoopis sinu hooleks. Walwa ise minu üle, et mind ükski õnnetus ei puudu. Et sa oh Issand minu elule üht lõpetust oled säädnud, ja millal see tuleb, see on sinu käes, siis ära lase mind mitte ilma ette walmistamata surra. Hoia ja kaitse mind häkilise surma eest; aiita mind,

et ma oma liha kõige patu himudega sur-
man ja risti löön. Ole minu kaitsja, kui
ma uinun, sest sa oled minu juures. Sina
Iisraeli karjane, kes sa ei uinu ega maga,
walwa minu hinge üle, et hinge waenlane
ihtegi kahju ega kurja ei wõi teha. See
sündku sinu püha nimel! Amen.

Omalt wiisil.

Hoia meid ja õnnista
Oma kalli armuga,
Sinu pale õnnistus
Olgu meie walgustus.

Anna oma rahu ka
Igapäew ja lõpmata;
Siis wiib püha Waim meid tõest
Jeesu ilma igawest.

Amen, Amen, Amen,
Jeesu nime kiitkem,
Meie Issand oled sa,
Esimene, wiimne ka.

Üleüldine nädala lõpetuse laul ja palwe.

Wiisil: Mu elu Kristus iji.

Siit saadik oled saatnud
Mind Issand, iga päew.
Su filmad mu peal' waatnud
On ikka heldeste.

Su käed, need mind on faitnud,
Sa kallid karjane,
Su heldust olen maitnud
Siin Issand igapäew.

Uus nädal tuleb jälle,
See wana löpib teal,
Oh Issand nüüd mind saada,
Et fulle elan ma.

Kõik sinn hooliks annan,
Mis sina teed, on hea.
Ka risti rõõmsast' kannan,
Kui peale paned sa.

Mull' õnnist otša anna,
Kui wiimne nädal see,
Mind kodumaale kannan,
Seal otšas on mu tee.

Palwe.

Armas taewane Jsa! mina tulen aland-
liku ja rusuks pekstud südamega sellel nä-
dala wiimisel päewal ja õhtul sinu püha
pale ette ja tunnistan fulle oma suuri
üleastumesi ja pattu eksitusi; anna mulle
waejele patusele armust andeks, et ma mitte
nõnda ei ole elanud, kui sinu püha ja õnt-
saks tegew sõna õpetab ja käsib, seda üt-
leb mulle mu südame tunnistuse hääl, mis
mu sees kiskendab mu patu pärast ja mulle

maenitsedes ette wiskab, isiäranis jellestinatse nädala wiimisel päewal ja õhtul. Aga sina oh Issand, ei jäta mind mitte maha, ega tõuka jenesest ära, waid lased oma pale walgust weelgi armulikult mu peale paista, sest sa lased oma armu walgust õiglasli ja ülekohtusi tunda ja maitsta, kunni lõikuse ajani, see on wiimse kohtupäewani, kus sa kõiki kutsud aru tegema omaast Imaa pealsest majapidamisest, kas meie kui truupid ja ustawad sulased oleme olnud sinu käest saanud armu pandiga, wõi oleme kui laisad ja ülekohtused sulased sinu panti kurjaste pruukinud. Oh meie sell nädalal muud ei ole teinud kui ainu pattu ja ülekohtu, oled sa siiski meie wastu armuline ja helde Issand olnud ja ei ole meid mitte nuhelnud meie pattu mööda, waid oled weel pealegi armust hoidnud ja kaitsnud, ja kõiki kahju ja kurja kiusatusi minust ja minu, omaksetest eemale hoidnud. Sa oled mind mitme suure patu ja eksituse eest hoidnud ja kui pimedat ja jalutumad tallutanud ja omas süles kannud. Sinu heldust tunnistab igapäew ja tund ja sinu armu jutustawad kõik maa=

ilma maad, mis ja oma sõnaga üleval piad. Sinu isalik arm on ilma äraarwamata suur! Aga oh Jumal! miska olen ma sinu heldust tasunud! ei muu, kui raske patu efsitustega, mis ma igapäew ja fogu eluaeg sinu wastu olen teinud ja sind sellega kurwastanud! — Niita, et ma edespidi sinu kannatamisest ja surmast osa wõtaksin, et ma wiimsel kohtu päewal wõiksin armu ja andeksandmist leida sellelalle weres, kes sai tapetud aga siiski igaweste elab. Niita sellepärast, et ma patust kahetsewa meelega sinu kartuses ja armastuses, su pale walguses wõiksin kõnvida kui walguse laps ja sinu auu riigi pärija, kelleks ja meid oh Pooja oled löönud siia patuse maailma häda orgu, kus on õhkamine ja wiletsus, nut ja silma wesi sinu ära walitsetud laste osa, kelle eest ja aga neile igawest taewa õnnistust oled walmistanud, sest sinu Jsa kojäs on mittu eluaset, anna sellepärast ja aiita, et ma ka ühe sinu eluaseme taewa kodanikuks wõiksin saada, ehk ma küll oma õnnistegija ja eeskäija jälgede pealt tihti kõrwale olen astunud, ja saadana selle maailma

wiirsti tee radasi olen käinud. Ma olen tihti wihastanud ja pahandanud, ma olen tihti uhkust ja kõrkust tagaajanud ja olen sel wiisil Jeesu tasandust ja alandust jalgega tallanud. Eks pia ma kui tõlner wastu rindu lüüjes õhkama: „Issand ole mulle waejele patusele armuline!“ — Sest kuidas wõtsid sa siin maa peal kõik teutust ja häbi kanda, kes sa ilma patuta olid, ja kuidas olen ma waene hukkamõistetud patune ja surma laps tihti sind pahandanud ja wihastanud, kes ma ühte halba sõnagi ei taha kannatada. Sina tulid taewast ja said meie sarnatseks, sa heitsid kõikis inimeste sääduste ja käskude alla, kes sa kõige taewaste taewade käskija ja walitseja oled, ja said kõige alatumaks, kes naesest on sündinud, sest sa olid ei misgiks pandud, kui mees täis muhkusid ja haigusid, et mind aga seeläbi peasta, patust, surmast ja kurati käest. Oh seda kõige suuremat armu ja heldust, mis Jumal meile oma Poja ilma sisse sündimisega on teinud, seda ei jõua pühad inglidki küllalte kiita ega imekspanna, weel vähem mina waene patune! — Oh Ju-

mal ja Issand! jälle on üks nädal minu eluteest surma ja igawese aja poole edasi astunud, kes teab, kui pea jõuab ka mu elu wiimne nädal ja õhtu, kus ma igaweste siit ilmast lahkun ja wiimse unele heidan igaweseks ülestõusmise homikut oodates, kus sa teist korda ilma sisse tuled, aga ei mitte kui wäeti laps Betlemma lautas, waid kui kohtumõistja pilwe peal, elawate ja surmude üle kohtumõistjaks, oh! peaks ma siis ka sinu suust neid sõnu kuulma, kui ingli pasun meid haudadest ülesäratab: „Tule sina hea ja ustaw sulane, sina oled üle pistu ustaw olnud, mina tahan sind üle palju panna, mine oma Issanda rõõmu sisse!“ — Jah anna ja aiita, oh Issand! et ma sinu ärawalitsetud pühade osaliseks wõiksin saada, keda Issand enesele kalli were hinna eest on lunastanud Kolgata mäel risti sammas. Aga oh kui hirmus saab see olema, kui meie igaweste saame hukkamõistetud ja kuratide saagiks antud, kust enam pääsemist ei ole, sest nende uss ei sure ja tuli ei kustu ja kurjade walu suits tõuseb üles igaweste. Sellepärast oh ristiinimene pööra

patust, selsammal tunnil ja filmapilgul, sest homme wõib see juba hilja olla, nii, kui neil neitsidel, kes läksiwad õli ostma, aga sel ajal tuli peigmees ja wiis need neitsid, kellel õli oli lampides enesega pulma ja keeras pulma koha ukse luku ja kui need õli ostmas käijad rumalad neitsid tagasi tulid, siis leitsid n'ad ukse lukus olemast ja jäid pulmast ilma. Nii jääd ka sina armas hing taewa rõõmusest ilma, kui sa aega² annad oma patust pööramisega, sest sa ei tea, millal Issand sinu järele tuleb ja sind siit maailmast ära kutsub, ellik täna wõi homme. Oh Issand lase mu patust pöörmist siidamest tulla, et see mitte filmakirjaks ja wäljast poolt ei oleks. Lase mind ka rahul uinuda ja saada omad pühad inglid mulle kaitsjaks ja warjajaks kui ma uinun ja kui see ka mu wiimne uinumine peaks olema, siis halasta mu waele suremata hinge peale ja lase armust arnu leida oma auujärje ees, et ta wõiks igawest elu ja õnnistust pärida. Jah anna armust, et kui see sinu püha nõu ja tahtmine on, mu elu wõtta ehk pitkendada, et ma alati walmis oleksin,

kui ja mu järele tuled. Halasta minu
waese patuse peale oma poja Jeesuse
Kristuse meie Snnistegia pärast. Amen.

Jõsa meie, kes ja oled taewas.

Wiisil: Kes Jumalat nii lasseb teha.

Üks nädal on nüüd jälle möödas,
Ma weelgi alles eluteel,
Sa Jssand üksnes seda tead,
Kui palju teed weel käimata,
Ehk paistab pea hana pealt
Mu rist ju teiste wahelt sealt!

Sa, Jssand, üksnes tunned südant,
Ka minu mõtted kaugelt nääd,
Kõik minu elutee sul teada.
Kui ja mind siit nüüd foristad,
Kas sinu õntsa taewa saan,
Wõi igaweste hukka lään?

Lühemad homiku ja õhtu laulud ja palwed.

1) Homiku laulud ja palwed.

a.

Wiihil: Oh Jeesus Kristus tule ja.

Üks armu päew meil jälle kä,
Sest nõua nüüd, hing, esite
Weel oma õntsust hoolega,
Ei meie muidu õntsaks ja!

Minu süda õiskab tänust ja kiitusest, miska ma sinu püha pale ette julgen astuda, kus õigus ja tõde walitseb, ja kust kõik ihulikud ja waimulikud armu annid wälja woolawad. Minu waese patuse kohus on sind see eest kiita ja tänada, kõige sinu heategemiste ja selle suure armu eest, et sa jälle mind oled armust seda kallist päewa walgust näha lasknud. Sa oled mind armulikult hoidnud ja kaitsenud sel mööda läinud öö tunnil; ja oled mind ihu ja hinge poolest isalikult kaitsnud kõige kahju ja kurja eest; sellepärast kiidan ja tänan ma sind ja annan su püha nimele auu. Ole ka täna minu abimees ja taluta mind kätpidi et ma ei komista oma patu mudast pimedas filmega. Speta mind, kui ma ei mõista, hea ega kurja wahel wahet teha, et ma seda head wõiksin armastada ja kurja wihata. Tuhata mu hinge

selle igawese õntsaks tegewa sõna ja saakra-
mentide juurde ja kui mu hing ja meel kahe-
wahel on, siis lase oma risti surma mu hinges
mäletada, et ma siis selle abiga kurja kiusa-
tust ära wõidaksin ja oma liha risti lõõn,
tema kurja liha ja silma himudega kõige elu-
kõrkuse ja muu raske pattudega. Niita mind
ka kõikis mu ihu hädas ja wiletuses, ja anna
mis ihu toiduseks ja ülespidamiseks tarwis
läheb, aga hoiu mind siiski, et ma seda kui
ülemaks ja kallimaks asjaks ei pane ja et mu
süda mitte ajalikude asjade wõrkus ei siple,
waid selle tulewase elu peale oma lootust ja
eesmärki panen. Raitse mind ja kõiki mu
armsad omakseid armuga ja anna, et kõik
maailma rahwad ja keeled sind kardaksiwad ja
armastaksiwad ja et kõik kui üks kari oleks,
kus sina kui Israeli karjane oleksid. Sinu
kätte annan ma kõik mis mul on, omakseid ja
sugulasi, sõbru ja tuttawaid. Hoiu ja kaitse
kõiki armulikult. Amen.

Seljamal wiisil.

Sest palun südamest weel sind:
Oh hoiu õiges uskus mind,
Et ma siin sind ei kurwasta,
Mu kallis Õnnistegija.

b.

Wiisil: Oh wõtkem Jumalat.
Sell päewal wõtta ka
Nüüd meie eest hoolt kanda,
Meil taewa teenijaid —

Su inglid — kaitstaks anda,
Tööd isi õnnista,
Et hästi forda lääb,
Ja hinge walgusta,
Et uskus kindlaks jääb.

Rõigearmulisem Jumal ja Issa, sinu truus ja arm on igapääw uus, mina tänan sind suust ja südamest, et sa mind seda päewa jälle lastsid näha saada. Kui suur on sinu arm ja heldus, et sa mind jälle oled armulikult hoidnud ja kaitstud sel mööda läinud ööl kõige kahju ja kurja eest. Niita, et ma kurja põlgan ja head armastan ja sinu walguses kõnnin, et kõik mu elu sulle pühendatud on, ja et ma igal ajal walmis olen, kui sa mind kutsud siit maailmast enese juure. Sina oled see õnnistuse kaew, kust mu suremata hing üht õnnistust teise järele tunda ja maitsta saab. Selle kaewu wesi mis igawese elusse woolab annab abi häda ajal ja troosti, kui maailma elu mure laened ja tormid hinge laewukest tahawad hukka jaata, sest see, kes sinu püha sõnast oma näljatse hingele troosti ja abi otsib, see leiab seda, ta ei tunne enam nälga ega jänu, waid see saab tema sees eluwee kaewuks. — Sellepärast wasta mu hüüdmise peale, kui ma su poole kisedan, minu Issand ja Õnnistegija! ära jää mitte wait, kuule minu ärdat palwet, kui ma oma kassa su poole üles tõstan. Lase minu palwet kui Mabeli ohwri magust suitsu oma trooni ette tõusta, et sull sest hea meel

oleks. Waata armuga mu peale ja õnnista
mind. Amen.

Wiisil: Sa meie lootus Jeesute.

Sell päewal näita Jeesute
Meil' oma abi uueste,
Et finnitad meid usu sees,
Mis paistaks sõnas, tegudes;
Ja aiita, mis sa annud algada,
Meid lõpetada sinu abiga.

d.

Wiisil: Tulge ristiinimesed.

Mis ma täna ette wõtan,
Seda Issand õnnista,
Et su auuks teha tõttan
Wagas meeles rõõmuga.
Jeesus, Õnnistegija,
Ole mulle seltsiks ka,
Anna oma Waimu mulle,
Et ma elan hoopis julle.

Oh Issand! sinu käest tuleb kõik hea ja
täis and, sina jagad meile, kui oma lastele
kõiki rohkest, mis meie tarwitame, sina saadad
ja juhataad meid igapäew ikka jälle uueste.
Sinu poole tõstame meie palwes omad käed ja
südamed sell armsal homiku tunnil. Sulle
olgu tänu ja kiitus kõige armu ja helduse eest,
mis sa meie wastu oled ülesse näitnud. Sa
oled meid jälle uueste lastnud ülesse tõusta une
woodilt. Kõik hea ja täis and tuleb sinu käest,
oh Issand! Sa jagad meile armu, armu peale
ja muretsed meie eest kui isa laste eest. Oma

käewarre rammuga talutad ja mind. Sinu peale on mu lootus ja mu abi. Sa hoiad mind kurja kiusatuste eest ja juhata mind hea poole. Mina palun sind, hoi ja kaitse mind ka jell uuel päewal, koputa isi mu kaljuse süüdame ukse peale ja sulata pattu jääd, et ta soojaks saab sinu armastusest, tasandusest ja pikast meelest. Kinnita mind uskus, kui usk nõder ja kaksipidi mõtlemised püüawad maad wõtta, et ma wõitjaks jään ja kõik saadana kiusatused kindlaste ärawõidan ja armu leian Jeesuse weres, mis kõik pattu ära peseb. Sinu kaitsemise all ei karda ma ühtegi kurja, sest sa oled mind lunastanud ja kutsud mind nimepidi. Sest õnn selle inimesele, kes ennast sinu peale lasseb, ei see jä häbisse ei elus ega surmas. Amen.

Wiisil: Kristus, kes meid õntaks teeb.

Nii kui öösel hoidsid sa,
Kaitse ka jell päewal,
Mis su nimel algan ma,
Niita igal ajal.

e.

Wiisil: Su hing oh Jeesus tehti mind.

Kes sind, oh Jeesus, igatsseb,
See sinu pärast wäikseks saab,
Et pärast õiget alandust
Wõib maitsta õiget auustust.

Ole sina minu esimene mõtte, kui ma ärkan
oh Jumal! ja kuule minu tänu palwet, mis
ma su ette julgen tuua. Sina oled mind

terwisega lastnud ülestõusta, konna ja mitmed oled sell öösel oma juure arutegemisele kutsunud, küll ränga tõwe woodi, küll häfilise surmaga. Sa tulid nende järele, kui wahimees kest öö tunnil, aga mind on sinu arm weel elus hoidnud. Mõnda leidsid ja oh Issand walwamast, mõnda magamast. Niita, et ka mina mitte patu unesse ei lange, waid et ma alati wõiksin walwada, sest meie ei tea mitte seda tundi ega aega, millal see tuleb, sest: inimese Poeg tuleb kui waras öösel, ja häda siis sellele, keda ta leiab magamast. Ole ka täna ja igal ajal mu juures, kaitse mind kõige pattu ja kurja eest, mis meie peale on langemas kui linnu pael, mis salajamasse kohta on warjule pandud. Niita et ma alati waimulikuss sõda riistus oleksin, et sellesinatse maailma würsti kihwtised nooled mulle ühtegi kahju ei tee. Tee mu filmad lahti ja kõrwad kuulma, et sinu püha sõna wõiks südamesse minna ja seal sajakordset wilja kanda. Nõikku saadana kurja nõu ja tahtmist, kes seda sõna meie käest püüab ära riisuda, et ta kui kaljupealne maa ühtegi wilja ei kanna. Walgusta minu südant, et ta sinu elu asemeks ja templiks saab, kus sina elad ja walitsed. Arata mind pattu unest ja walgusta oma püha Waimuga, et mu süda üksnes sinule oleks pühitsetud ja kui ma langen, siis aiita mind heldeste üles, et ma sinu armastust tunda ja maitsta saan, mis igapäew uus on patuse wastu, kui

ta aga sinu armu järele igatseb. Seda antku
Issand isi! Amen.

Wiisil: Oh armsad hinged, armu taimed.

Su pale paistku minu peale
Sell päewal, et sest kasu saan,
Kui kuulen sinu Waimu hääle,
Ja et ta pärast üsna jään,
Ja ennast sulle hoopis annan,
Ja surmani sind meeles kannan.

2) Shtu laulud ja palwed.

a.

Wiisil: Tulge ristiniimejed.

Wõtta oma warju alla
Mind nu omaksetega,
Wõtta südant uuendada,
Kingi meil' su rahu ka:
Siis meid uni kosutab;
Ihul, hingel kasuks saab;
Glame, siis keela waewa!
Sureme, siis wii meid taewa!

Sinule olgu kiitus ja tänu, oh igawene Jumal ja Isa! sa oled mind sel päewal kõige kahju ja kurja eest hoidnud ja kaitsnud, mis mu peale olid langemas. Minu süda on rõõmus ja mu hing kiidab sind sinu heategemiste ja halastuse pärast, mis sa mu wastu oled ülesnäitanud. Minu süda kiida Issandat ja ära unusta mitte ära, mis tema sulle on head teinud! — Mina palun alandlikult, ära waata mitte minu pattude peale, mis ma sel päewal

olen teinud, küll sõna ja teuga. Kaitse mind ja minu omaiseid sell tulewal ööl. Ole oh Issand minu abimees ja kaitse minu ihu ja hinge kiusatuse eest; ole mulle armuline, sinu peale panen ma kõik oma lootust, sest ma loodan Issanda peale, kes mu abimees on kõiges hädas ja wiletsuses, sest ei see uinu ega maga, kes Israeli hoiab kui karjane, ta hoiab mu jalga komistamise eest kitsa tee raja peal, et ma ei lange. Tema sõna on walguseks ja lambiks ja kui ma nüüd uinun, siis uinun ma Issandas ja ei pruugi ühtegi karta. Oh Issand! tõsta oma pale walgust minu peale, et ma kõige kõrgema warju all kui leitud tall wõiksin hingada. Sinu nimel heidan ma nüüd puhkama omast päewa töowäsimusest, suru ihi oma püha käega mu filmalaud kinni ja lase mind rahul maata, et kurjal ühtegi meeletwalda ega wõimust minu üle ei ole. Saada oma püha inglid minu jnure walwama. Ärata mind homme jälle rõõmsaste ülesse, et ma sinu nime uue lauluga wõiksin kiita ja sind tänada. Seda anna ja aiita, oh Issand! Amen.

Wiiit: Nüüd on see päew ju lõppemas.

Ma, kes ma sinu lapsuke,
Sain palju head su käest,
See eest ma tänan Jeesuke
Sind kõigest südamest.

Oh hoia mind sell ööjel ka
Su armu tiiva all,
Ja homme aegsast ärata
Mind tänu tooma sull'.

b.

Wiisil: Mu Jeesus, elu walgustus.

Oh Israeli hoidija,
Mu hing' ja ihu kaitse sa,
Ja hoiu kõik mu omaksed,
Meist peleta kõik waenlased.

Peaks miski rahu rikkuma,
Siis tröösti mind su sõnaga,
Mis walwades mind finnitab:
Siis hing ka unes rahu saab.

Issand Jumal! kes sa taewast ja maad oled loonud ja kõik hoiad ja walitsesed, mis maa peal ja taewas. Sa oled walgust pimedusest lahutanud. Mina palun sind nüüd südamest, kaitse ka mind sell tulewal öö pimedusel oma armu walgega, kes sa kõige maailma walgus oled, et ma homme hommiku rõõmsalt ja rahuliste wõiksin ärgata ja seda armast ajaliku walgust näha, mis sa maailma tarwiduseks oled saadnud ja teinud. Oh Issand! jäga mulle oma taewa rahu, et ma sinus wõiksin magama uinuda ja Kristuse Jeesuse sees jälle ülesse ärkata. Amen.

Wiisil: Jumal maa ja taewa looja.

On seejama öö meil wiimne
Siin maailmas elada;
Kui meid tutsud, et siis wõime
Issa ette astuda
Ja su were kuue sees
Seista seal auujärje ees.

d.

Wiisil: Oh Jeesus Kristus tule ja.

Oh Jeesus, Onnistegija,
Sell ööl mind hoia armuga
Ja uuel päewal awita
Mind sinu jälgis kõndida.

Kiidetud olgu Issand meie Jumal, kes mind
sell päewal nii heldeste ja armulikult on hoid-
nud ja kaitsnud. Sa oled mind jälle seda õhtu
tundi näha lasknud. Sina, kes ja mulle elawat
õhku oled annud, ei ole seda mitte tagasi nõud-
nud. Iga päew jutustab su suurt armu ja
halastust ikka jälle uueste ja kuulutab su wäga
suurt ja auuliku püha nime. Ka tänasel päe-
wal oled ja mulle palju head teinud, mis eest
minu kohus sind kiita, tänada ja teenida on.
Oh Issand! kuule mu alandliku palwet, ehk see
küll waewaline ja wilets on, sest et ma õiete
ei oska sind kiita ega tänada, nii kui mu kohus
oleks. Anna mu patud mulle andeks, mis ma
sinu wastu olen ekfinud. Ole mulle armuline
oma põhjatuma suure halastuse pärast ja ära
waata mitte nende peale waid kustuta oma
wõla raamatust Jeesuse Kristuse oma armisa
Poja meie Issanda pärast. Lase mind jälle
uuesta armu ja andeksandmist leida ja laste
kui pärija õiguse osaliseks saada, keda ja nii
ütlemata kalli hinnaga enesele oled ostnud.
Üksi selle troostiga wõin ma omad silmad kinni
panna, et Jeesuse veri, mis ristil sambas sai

äravalatud, ka minu patud on Isaga äralepitanud, ja et ma, kui ma omad patud kahetsen, täit andeksandmist saan ja igawese õnnistuse pärija olen. Seda aiita oh Issand! Amen.

Wiisil: Oh Jeesus Kristus tule ja.

Oh kallis Jeesus kustuta
Kõik meie pattu wõlad ka
Müüd oma püha werega!
Meid lasse rahul hingata!

e.

Wiisil: Müüd Kristus ülestõusnud on.

Kui pattu wastu wõitled ja,
Siis wiimaks läigib kroon,
Teekäijale saab rahu maa
Ja taewa rõõm ja õnn.

Sinu püha pale ette tuleme jälle sell õhtu tunnil, oh Jeesus! ja palume sind: täida meie südant ja meelt oma kalli taewa rahuga, mis kõik usklikud tundwad ja on maitsta saanud, kes sinu wiie haawas on warju paika leidnud, mis minu ja kõige maailma pattud sulle löid. Sa kantsid Isa wiha meie pattude pärast ja surid ära neetud ristil puu peal. Sealt nõrendas su püha weri ja pesi mind pattust puhtaks. Oh halastaja Jeesus! wala ka sell tunnil üks tilgake sest kallist werest minu südamesse, et ta hoopis puhtaks ja walgeks saab, et ma sulle kõlban oma südant ohwriks ja anniks anda. Aiita mind, et kui mu wiimne

õhtu tunnife tuleb ja hinge waenlane weel wiimast korda meie hinge peale tormi jooseb, siis tee ta kurja nõu tühjaks, et ta mind ei saa labutada sinu armastusest, waid et kõwaste sinust kinni hoian ja sinu wäes teda ärawõidan ja wõimust saan. Issand Jeesus hoia ja kaitse mind ja kõiki inimesi sell tulewal ööl, et meie rahuliste wõiksime magada sinu armu kaitsemise ja hoole all. Arata mind jälle homme terwisega üles, et sinu nimi kiidetud ja auustud wõiks saada, ka meie wiletsate suust. Kuule siis oh Jeesus! meie alandliku palwet ja anna meile oma taewaliku rahu nüüd ja igaweste. Amen.

Wiisil: Mu järel ütleb Jeesuse.

Kui minu wiimne tund on käes,
Et ihu langeb hauda,
Siis on ta ainus abimees,
Kes hinge wõttab nõuda
Ja äratab mind wiimselt ka,
Wiib taewariiki elama.

Kristuse tulemisest.

Wiisil: Armas Jeesus, awita.

Tule Päästja häda sees!
Lunastaja patustele!
Omas pühaduse wäes
Too ka puhtust roojastele.
Kes meid iial patust päästaks,
Kui meil, Jeesus, find ei oleks?
Kõik maailm ning taewas teab,
Et ma seda wäärt ei ole;

Siiski Jeesus armsaks peab
Mind, kes teen'sin põrgu tule.
Oh mu süda see eest täna,
Suud ta püha haavul' anna!

Arka patust üles siis,
Sest nüüd tuleb sinu Jumal!
Seija lauldes tema ees,
Kes toob elu surnud loomal.
Ta on valmis surma kandma
Ning su eest en't äraandma!

Tänagu, kes iial võid,
Jumalat, see armu Isat,
Kes meil poega anda täib;
Tema sees oleme waga!
Auu nüüd olgu Jumalale
Kõrges ning ka Jeesusele!

Armurikas Issand Jeesus, kes ja maailma
sisse oled tulnud, otsima ja õntsaks tegema
neid, kes ära kadunud. Mina tänan sind
südamest, et sa mind seda kallist armast armu
aega oled näha lastnud, et ma seda weel oma
liha filmadega olen näha saanud. Oh anna
siis mulle iji oma püha kannatust, et ma sinu
kartuses ja armastuses ennast oskaksin sinu
tulemise vastu valmistada, kus sa lihasse
tulid. Meie ei võinud oma raske patu koor-
maga mitte sinu juure taewa tulla; sellepärast
tulid sa maa peale meie juure, et meie pidime
taewa õnnistust ja igawest elu pärima.

Enne olime meie patu orjad ja pimeduse
würsti wangid, ja sellega Jumala waenlased,
aga nüüd on sinu lihasse tulemine meid patust

ja pimeduse würsti meelewalla alt wabaks teinud ja Jumalaga äralepitanud, kelle lapsiks ja pärijaks meie nüüd oleme saanud.

Oh põhjatumat armu ja ärarääkimata armastust! Sina Jeesus oled see, kes meid kadumise lapsi taewa pärijaks ja taewa õnnsuse osaliseks teed ja kõik patu wangid lahti päästad ja meid oma püha taewa Isaga oled äralepitanud, sest sinu sõna on tõeste tõsi, mis ütleb: „et Kristus on maailma sisse tulnud, patused otsima ja õnnsaks tegema.

Armas Jeesus! tee mind ka pühaks ja õnnsaks. Saada ja juhata ka mind waest patust oma armu ja auu riiki. Anna mulle sell armu ajal üks tähele panew ja sõna kuulew süda, et ma wõiksin sinu püha sõna waimu kõrwadega kuulda ja südamesse wõtta, uskus ja armastuses, et see usu wilja rohkestes wõiks tunda igawese elu loituse paewaks ja et mu usu wili wõiks kogu mu elust wälja paista, nii kui kassinuses, alanduses, tasases meeles, sõnakuulmises ja wagaduses, et sinu tulemine siis wõiks ka minusse tulemine olla üheks waimus uueks sündimine. Oh hoi ja kaitse mind selle eest, et see sõna mitte minu kohta tõeks ei lähe: „Tema tuli omaste sisse, aga omaksed ei wõtnud teda mitte wastu.“ Oh Issand Jeesus! mina wõtan sind uskus wastu, ma armastan sind, ma auustan sind, ma tahan sinu järelkäija olla. Tule, sina Issandast

õnnistud! mikspärast seisad ja wäljas? Ma olen oma südant sulle sinu armu wäes eluase-
meks teinud. Tule minu südamesse elama,
ma tahan sind kui oma päästjat ja õnnistegi-
jat kõigest südamest armastada ja auustada,
sõna kuulda ja teenida. Tule minu südamesse,
ma tahan armastusest sinu wastu kõiki maa-
ilma himusid ja rõõmusid äraunustada ja hoo-
pis maha jätta, ja oma kurja südame patu
tahtmisi surmata, nii et sa üksnes minu sees
elad ja walitsed. Oh ela siis minu sees,
pühitse mind ja hoi mind oma armus. Mina
kahetsen oma mööda läinud pattude pärast ja
otsin sinu käest andeksandmist. Kui sa mind
mu pattudest wabastad, siis oleme meie täieste
wabad ja priid; sest on Jumal meie poolt,
kes wõib siis meie wastu olla?

Oh Jeesus! sa tulid kui üks kuningas maa-
ilma, ei mitte kui maapealne walitseja, waid
taewa ja maa, see on waimulik kuningas, kelle
riik mitte jessinatjes maailmas ei ole, sest
maailma lastel ei ole sinu tulemisest ühtegi
osa, sest nende liha filmad on kinni ja ei näe
sinu auu ilmumist, mis ükspäinis aga waimu-
liku filmadega wõib näha, oh walitse siis ka
nüüd ja edespäi ka minu südames kui kunin-
gas, et patul seal enam maad ega ruumi oma
pimeduse würsti wäega walitseda ei ole. Sa
tulid kui õiguse päike, mis meie külmi süda-
mid soojendab, oh paista ka minu südamesse

oma armu walgega ja kingi mulle jeda kallist õiguse auu kuube, et ma üksford wõiks sinu wiimisel tulemisel maailma kohtusse sinu wiimsest auu ilmumisest osa saada ja Talle pulma kõlbaksin. Sa tulid maailma waene ja alatu inimeste meelest, et sa mind aga wõiksid rikkaks teha, uskus ja armastuses ja et mu hing puhas oleks taewaliku andide jäuks. Sa tulid kui kõige alandlik sulane ja teenija, oh anna siis ka mulle üht osagi oma alandusest ja pikast meelest, mis sul siin maa peal oli. Oh auu kuningas! wõta siis ka nüüd minu süda enesele eluasemeks, ja puhasta teda, et ta sulle kõlbuline oleks, kus sina elad ja walitsed oma püha Waimuga, kunni mu elu otsani. Amen.

Wiisil: Jumal wägew walitseja.

Hosianna hüüdke wahwast',
 Jeesus jälle tulemas,
 Tule waatma oma rahwast,
 Kõige ülem kuningas.
 Tema wastu lauldes tõtke,
 Teda rõõmsast wastu wõtke.

Omalt wiisil.

Siion, Siion rõõmusta!
 Distka linn Jerusaleem,
 Waat', so Peigmees tuleb sull',
 Laula rõõmsast kiitust tal'.

Waat', ta tuleb sinule
 Mandlik ja tasane,
 Sõidab ema-eesliga;
 Wõtta teda wastu ka.

Laula Hosianna tal!
Oma kalli kuningal',
Kes nüüd armu riiki seab,
Oma lapsi õntsaks teeb.

Jõulu laul ja palve.

Wiiil: Ma tulen taewast ilsewst.

Ennä, mis imet nähäkse,
Et pime öö lääh walgesse.
Suur walgus paistab korra seal,
Mis suurem on kui tähed weel.

Üks ime walgus on kül see,
Ei mitte päikse sarnane,
Et tema pime süda ööd
Nüüd päewa walguseksi teeb!

See wöttis liha oma peal'
Kes kõik on teinud, hoiab weel,
Kes algmiesest on Jumal oln'd,
See sõna on nüüd maha tuln'd.

Oh peida oma palekest
Kül ära musta mullasse,
Kes armastand siin Jeesukest,
See saab seal taewa walguse.

See, kes sind wäga armastand
Siin selle kurja ilma peal,
See on sul aset walmistand
Ja ootab sind jo seal.

Et meie kõik ka Jeesu poolt
Siin maa peal ta pool' hoiame,
See eest nüüd kandkem hästi hoolt,
Siis meie õntsast sureme!

Jssand Jeesus! minu Dnistegija ja Ara-
päästja, sinu suurt armastust ei jõua ükski ini-

mene küllalte kiita ega imestada, mina palun
 find ja tänan, et sa nii suurt õnnistust mulle
 ja kõige maailmale oma sündimisega oled saat-
 nud. Taewa inglidki ei jõua seda suurt armu
 täiustki mõista ega küllalte imetleda, et sa meie
 heaks ilma sündisid. Sa jätsid taewa auu ja
 oma Isa rüpet ja sündisid ühest neitsist Pet-
 lemma linnas, alwas lautas, ei olnud finul
 seal muud aset kui sõim koreda heintega. Sa
 said inimeseks kõikis meie sarnaduses, aga siiski
 ilma patuta, sest sa oled ka tõsine Jumal ja
 tõsine inimene. Üht niisugust Õnnistegijat ja
 Arapäästjat nõudis meie hirmus pattude hull,
 mista meie olime kui ära kihwtitud, seks pidi
 Jumala ainus Poeg ilma sündima, kes meid
 pidi püha Jumalaga äralepitama, et meile jälle
 taewa õntsus lahti oleks. Nüüd võime rõõ-
 muga öelda: Kristus on minu elu ja surm
 minu kasu! Sina oled see (taewa) elu leib,
 nüüd ei ole minu hing enam nälgas. Sina
 oled minu elu valgus, nüüd ei karda ma enam
 ühtegi pimedust. Sina oled minu rõõmustus,
 kes võid mind nüüd enam kurvastada? Sina
 oled minu abimees kõiges hädas ja wiletsuses,
 kui mind kurvastus ehk häda rõhub ja waewab,
 siis sina trõõstid mind ja kui sina mind kät-
 pidi talutad, kuidas wõin ma siis komistada
 oma jalgte peal ehk äraeksida, waata, eks sina
 aiita mind siis ülesse ja juhata õige tee peale.
 Kui sina minu südant walgustad, siis on fogu

mu elu walgustud ja mu hing on päästetud kõigest wiletsusest.

Sina oled minu Ürapäästja, kes wõib mind weel wangis hoida? Sina oled minu rahu, kes wõib mind rahutumaks teha? Sina oled minu eestkostja, kes wõib minu üle kohut mõista? Kui sina oled minu wahemees, kes wõib mind siis weel püha Jumala ees laimata, sest sina oled meid oma Isaga lepitanud, lunastanud ja oma werrega enesele were hinnaks ostnud. Kui sina minu südame kuningas ja ülempreester mind oma armu ja auu riigi osaliseks oled teinud, siis olen ma igaweste õnnis.

Oh, kingi siis üht armu sädet minu pimedas südamesse sest Betlemma sõime armu walgest, et ma sinu suurt armu õiete tunda ja maitsta saan! Siis ei ole mulle ükski koorm ränk ega rist raske. Sina oled kogu minu hoibja ja ülespidaja, kui ma elan ehk ellik suren, olgu siin ajalikus hädaorus ehk tulewas elus, siis on kõik minu ja mina olen sinu, sina aga oled Jumala oma Isa päralt. Oh siis lasse mind armust, et ma sinu sündimist õiete ja auusaste oskaksin pühitseda ja et sinu armu ja tõde minu auukuub oleks, kellega ma ükskord kõlban Jumala ette astuma. Wõtta siis minu südant enesele ohwriks, kui minu wiimne tunnike jõuab ja lasse armust, et ta siis üles tõuseb, kui Aabeli ohwri suits ja et Jumalal sest hea meel ja

meelehea oleks. Jah, tee seda oma Poja, meie
Issanda Jeesuse Kristuse pärast. Amen.

Omäl wiisil.

Oh ja õnnistud,
Oh ja rõõmustud,
Püha kallis jõulu aeg!
Ihm oli huffas,
Kristus sai sündin'd:
Ristirahwas rõõmusta!

Oh ja õnnistud,
Oh ja rõõmustud
Püha ingli laulu aeg!
Betlemma mäe peal
K uuldakse see heal:
Ristirahwas rõõmusta!

Oh ja õnnistud,
Oh ja rõõmustud
Patustele õnne aeg!
Jumal on lihas —
Kustutab wiha:
Ristirahwas rõõmusta!

Wana aasta wiimsel õhtul.

Wiisil: Hinge peinte.

Aasta lõpetud,
Päewad kadunud!
Mittu head asja nähtud,
Palju pattu ära tehtud!
Oh kui eluaeg,
Armas armuaeg!

Mis ma effinud.
Wõta unusta!
Mis ma jätsin tegematta,
Wõtta weelgi kannatada
Helde armuga
Jesand Jeesufe!

Pea jõuab ka,
Minu wiimne tee,
Kus mu elu wiimne õhtu
Ja mind kutsub wiimse kohtu,
Minu Päästija,
Armas Jeesufe!

Jälle on üks aasta lõppemas! ja ma elan weel. Tänu ja kiitus olgu sulle, oh Jumal! et ma weel elan! Kiitus olgu selle eest sulle, et ma seda olen näha saanud, sa oled mind armulikult seda aastat üleelada lasknud, ja oled mind kõige hea andidega kosutanud ja ülesse pidanud!

Iga aasta on üks uus tunnistus sinu isaliku armastusest. Sa oled ikka seesama armuline isa oma laste wastu! Sinu armastusel ei ole otsa ega määra ja sinu heldus kestab igaweste! Nii on ka iga aasta rikkas sinu suurest armust ja halastusest ja sa õnnistad oma lapsi rohkest!

Jah Isa! üks aasta jutustab teisele, et sinu armastus suurem on kui taewas, ja laiem kui maa, ja sügavam kui meri, ja nii ütlemata suur kui sa isi. Üks aasta jutustab teisele, et sa üksi kõige asjade ülespidaja ja hoidja oled,

mis elab ja liigub maa peal, wees ja taewa all. Üks aasta jutustab teisele, et sina üksi Issand ja Jumal oled, kellele tuleb auu ja kiitust anda!

Speta sellepärast isi, oh Issand, mind sind dieti kiita ja tänama, et mu keel võiks kuulutada sinu suurt armu ja põhjatumat heldust, mis sa sel möödaläinud aastal minu ja kõige maailma vastu oled ülesse näitnud. Sina, kes sa esimest inimest oma näu järele löid ja temale oma elawat õhku ninasse puhusid ja ehk see esimene inimene kül sinust ära langes ja selleläbi patt ja surm ilma sisse tuli pattu palgaks, nii on sinu elaw hinge õhk minu sisse saanud puhutud ja selle oma elawa hinge pärast oled sa mind ja kõiki inimesi päästnud ja lunastanud patust, surmast ja kurati meelewalla alt; kas ei pea meie sellest sinu põhjatumat suurt armu ja halastust tundma ja nüüd aga üksnes sind kartma ja armastama.

Sa jägad meile kõik rohkest käest, mis meile tarwis läheb. Sinu auu kuulutab kogu looduse wägi. Kuhu ma waatan, seal nään ma sind, minu Jumal ja Issand. Iga rohukõrs ja wihma till ütleb mulle waljuste: Riida Issandat ja lange tema ette põlwile, sest tema on seda kõik teinud! Oh kuidas oskan ja mõistan ma sind see eest tänada?

Sa annad ennast igal pool tunda. Sa jägad meile warast ja hilist wihma ja kosutad sel-

lega õnnistades maad, et see kosub ja wilja kannab ja et ka külwamine ega lõikus ei lõppe; sest ja oled säädnud, et kewade ja sui, sügise ja talwe, külm ja pala, ilusad ja pahad ilmad üksteisega ent wahetawad, sest seks oled ja oma säädust teinud ja wikerkaari pilwedesse pannud täheks inimeste lastele, et n'ad sinu armu ei pea ära unustama, mis iga pääw uus on. Sa sõõdad warblasi katukel ja kosutad lillekesi kaste piiskadega, aga kui palju enam ei pea ja muret meie waeste eest! Sa teed oma käed lahti ja toidad kõik omast heldest ja rohkest käest. Kuhu ma aga iialdes waatan, seal nään ma sind oma Lunastajat ja Õnnistegijat! Sa oled meile inimeste ja ingli keelte läbi rääkinud ja ennast tunda annud; ja räägid ka meiega nüüdki weel iga päew inimeste suu läbi; ja lasid oma püha sõna inimeste suust kuulda ja pühas kirjades oled ja neid lasknud ülespidada. Kuhu ma iial filmad lõõn, seal näen ma sind. Kes wõib sind küllalte kiita ja tänada?

Oh Issand! ja oled ennast meile lihas ilmutanud, ilmuta meile ennast ka waimus! Ole minu sõber ja wend, õpetaja ja Ürapäästja, sina kes ja see kõige ülem Ülempreester oled, pühitse ka minu südant enesele templiks ja eluasemeks. Sina annad meile toidust ja ülespidamist rohkest omast heldest käest, sina oled minu lootus ja ülem soow, ole ka minu Issand ja Kuningas, minu patu wõla kandja ja andeks-

andja, minu eestkostja ja kohtumõistja, minu tasuja ja õntsaks tegija — sina oled minu elu ja ka — õnnistus! Sina elawate ja sur-nute Issand, kes ja igawesest ajast igaweste oled olnud, oled ja olema saad ja kõik mis isal on, see on ka sinul, ja kõik mis sinu on, see on ka minu osa, nii jägab ta iga aasta meile uusi armu andisid. Üks aasta jutustab teisele, et Jumal meie isa, Jeesus Kristus minu Issand ja püha Waim meie trööstija on, aga kas olen ma neid sinu armu andisid ka targu ja õiete pruukinud.

Oh Issand! tohin ma oma filmi sinu poole üles tõsta! Kui ma ka oleksingi kõik teinud, mis minu kohus oli ja on teha: kui wähe ei oleks see süiski sinu armu andide wastu. Aga oh Issand! mis ei ole ja kõik mulle teinud? Mis olen aga mina selle wastu julle teinud? Oh igawene elu Issand ei muud kui kurbtust ja tänamata meelt, eks seisja kõik minu üleastmi-sed, mis ma kogu see aasta olen teinud, aasta esimesest päewast kunni aasta lõpuni minu filma ees, mis minu peale kaebawad ja mind huffa mõistawad. . . . Oh wõiksin ma seda teiseks käända, ja heaks teha, mis ma olen eksinud kül sõna ja teuga, sellepärast palun ma ärdaste selleinatse aasta wiimsel õhtul: Issand, anna armust andeks ja ära arwa meie pattu meile mitte süüks! Loo mulle üks süda!

Wala oma püha Waimu meie kõikide peale sell
tulewal uuel aastal. Amen.

Wiisil: Hinge peiufe

Önnistegija,

Ära tüüdi ja

Minuga weel kannatamast,

Heldeste mind juhatamast!

Seisa minu poolt,

Kanna mu eest hoolt!

Uue aasta laul ja palwe.

Wiisil: Mo armas Jeesus, minu rõõm.

Müüd palun sind, mo Jeesufe

Kes Jsraeli karjane

Et ole meie hoidija

Ning elu õnne and'ja!

Meid uuel aastal õnnista,

Su sõna wälja lauta,

Ning oma rahu anna!

Igawene Jumal ja isa! jälle on üks aasta
mööda ja meie oleme jälle ühe uue elu aasta
sisse astunud, lase siis seda aastat meile üheks
meeleparandamise aastaks olla! Önnista seda
isi, oh Jsrand! Sina oled päewa ja ööd sääd-
nud, nii ka aasta ajad, mis tulewad ja lähe-
wad, sest sinu ees oh Jsrand on tuhat aastat kui
üks filmapilk. Meie seisame selle aasta ukse peal,
mis meie eest lahti läheb ja kust meie peame

siisje astuma, meie ei tea sugugi, ei ühte silmapilkugi ette ära arvata, kas ta meile rõõmu wõi kurbtust saab tooma? Meie ei tea seda mitte, mis Kõigewägewama püha nõu ja tahtmine meiega on! Sina oh Issand tead aga kõik, ka tead sa, millal meie elu wiimne aasta, päew ja tund tuleb. Sa saadad meid ajalikust elust igawese aja siisje. Oh et meie sinust kõwaste kinni hakaksime ja sinust mitte lahti ei lasse, enne kui sa meid oled õnnistanud. Anna ja aiita et meie sinu järel käijad ja jüngerid oleksime ja sinu tasanduses ja alanduses kui walguse lapsed kõnniksime! Meie ei tea mitte ette arvata, mis see aasta, meile saab tooma; aga niipalju teame meie, et kõigile, kes sind kartwad ja armastawad kõik asjad heaks peawad tulema, ja sest on meile ka juba küllalte. Kõik kurbtus saab meile rõõmuks, kõik puudus külluseks, kõik töö raskus ja waew waitseks rahul olemiseks, ka saawad kõik kurjad kurjade sajatamised meile õnnistuseks, nut ja filmawesi saab rõõmu pisarateks, kui meie aga sind armastame, et meie seda teame, sest on meile ka kül. Meile kes sind armastawad, neile lähwad kõik asjad korda. Kes seda usub ja kes selle usu peale kindlaks jääb ja selle usu sees elab, see leiab rahu sinu sees!

Issa, sa armastad oma lapsi, lasse ka mind seda uut armu aastat armastuses hakata ja fogu aastat ja elu aega, nii kaua kui sa seda

pidendad ja mulle jägad ses armastuses elada!
Sind oh Jumal! armastan ma kõigest omast
südamest, meelest ja väest. Ärgu lahutagu
siis ükski asi mind enam sinu armastusest.
Siis sündigu mulle mis iial tahes ja mis sinu
püha ja armuline ja hea tahtmine minule on
säädnud. Siis on mo hing rahul ja minu
rahu on igavene, nii kui sa igavene oled!
Aamen.

Wiisil: Oh Jeesus Kristus, tule sa.

Sind palun armas Jeesus Krist
Siin mina kõigest südamest
Laf' selle uue aasta sees
Meid käija sinu jälgedes.

Oh tee, et ifka enam ma
Siin ühendud saan sinuga,
Et elan sulle kõigest väest
Ja jään su omaks igawest.

Kolme kuninga päewal.

Wiisil: Kõik tulge minu juure nüüd.

Need targad kaugelt tulewad,
Sind Jeesus taga nõuawad
Ja sind ka pea leidwad,
Täht paistis neile selgeste,
Ja juhatas neid õieti
Betlemma linna tulla.

Mul' pole tarwis waewaga
Sind Jeesus kaugelt otsida,

Sa oled mulle ligi,
Sind leian sinu sõna sees,
See on mul selgeks täheks ees
Su juure juhataada.

Kiitus olgu sulle oh Jumal ja Issa, et sa meile oma ainusündinud Poega oled annud ja teda ilma sisse laskitanud, et ta pidi kõiki maailma rahvast ja sugurusi igavesest hukatusest päästma ja äralunastama. Sina paganaate walguš ja Issraeli koguja! sind palume meie alandlikult, päästa meid pimedusest ja wiia oma armu walgele ja kaswata seega oma armu ja auuriiki. Arata kõiki patu unest, kes sinust kaugel on ja sind weel ei tunne, et nad kui need kolm homikumaa pagana tarka kuningast sinu sõna tähe paistusel sinu juure tulefiwad sind kummardama ja teenima, ehk meil kül neid kallid andisid ei ole, kui neil kolmel kuningal, nii kui kulda, wiirukit ja mirri. Selle eest ohwerdagem Issandale oma südant, see on tema meelest armsam, kui kõik maailma kuld ja wara. Võta patu katet meie silmade pealt, et meie sinu armu walget wõiksime näha ja sinu püha sõna kuulda, seks tee meie kõrwad lahti. Anna ka oma ärawalitsetud Issraeli rahwale tunda ja kahetseda, et n'ad ära tunnefiwad, keda n'ad on risti lõonud ja et kõik maailm saaks sinu sõna wäest walgustud. Laskita oh Issand! oma sõna kuulutajaid oma wiinamäe tööle ja anna sõnale jõudu ja wäge,

et kõik Jeesuse kallist nime tunda saavad.
Pühitse ka meid, et meie nii kui need homiku-
maa targad sind wõiksime leida ja sulle ennast
hoopis meele heaks anda. Jah seda aiita ar-
must armas Issand Jeesus! Amen.

Wiiil: Jeesus tule minule.

Tema tähte olen näind,
Kaua selle järel käind.
Ei mu süda rahul jä,
Kunni teda leidnud ma.

Tema siin on sündinud,
Kes ju ammu oodetud,
Paradiisis tõutud,
Prohwetidest kuulutud.

Tere, kallis kuningas,
Kõige armu hallikas!
Nüüd mu süda rahul jääb,
Et mu film sind näha saab.

Mis ma waene annan sul,
Kes sa kõige armsam mul?
Annan oma südame,
Wõta minult wastu see!

Wõta wastu minu käest,
Mis ma sain su waimu wäest:
Usu kulda toon ma sul,
'Pole paremat siin mul.

Wõta weel siis wiirukiks:
Minn palwe ohwer see
Tõusku ikka taewani
Sinu ette ülesse!

Suures neljapäeval.

Wiisil: Müüd furnu teha matame.

Suur neljapäew meil jälle kä,
See pease meie mõtleme,
Et armulaua armulist'
Meil' jäädsid enne wõitlemist.

See armuand on tõeste
Siin taewamannaks meitele.
See meie usku finnitab,
Meid s'uga uuest ühendab.

Sa pärast weel seal palusid,
Mii kangeste ka wõitlesid,
Et sinu higi pisarad,
Seal wõitlemisest werised.

Su tibe walu karikas
On meie hinge õnnistus,
Su weri on see kallis hind,
Mis päästab ilma ja ka mind.

Minu truu Issand ja Õnnistegija, kes sa minu ja kõige maailma pattude eest oled kannatanud ja surnud, et meid seega surmast ja kuradi meelewalla alt lahti päästa, ja kannatasid minu pattude pärast koledat piina ja walu, et aga mina õntsaks saaksin. Sulle olgu selle pärast kiitus ja tänu kõige püha inglitelt, kes taewas, aga kui ütlemata suur on sinu heldus ja arm ja kui suur ei peaks weel isiäranis meie kohus olema, sind kiita ja sinu armu ja heldust kõigi maailmale kuulutada. Kas wõib ühelgi sõbral suuremat armastust olla oma südame sõbra eest, kui et ta

tema eest oma elu jätab, kumma fina, oh igawene püha Jumal, oma elu oled jätnud ülekohutuste ja hukka läinud patuste eest, kes sinu waenlased ja äraandjad, sest kas on Jumalal weel suuremat waenlast, kui pat. Jah ilma ära arwamata imet, kui meie jeda diete waatame ja tähele paneme: Et Issand on ennast sulase eest lastnud piinata ja surmata. Tõsine Jumal sündis sellepärast tõsiseks inimeseks, et ta minu waese patuse eest wõis ennast lasta risti lüüa. Jah fina olid kui ussifene põrmus, rahwa naeruks ja teutuseks antud, et mul pidi selleläbi auu ja igawene elu olema. Oh Issand, tee mu filmad lahti üheks filmapilgu ajakski, et ma sinu kibedat kannatamist ja surma diete oskassin tähele panna ja et ka minu südamest wõiks mõel läbi tungida, nii kui see sinu armsa ema Mariaga sündis, kes sinu oma armsa poja risti al seisis rusuks ja kakkipekstud südamega, mis werd tilkus. Oh wõiksin ka mina waimus sinu kibedast kannatamisest ja surmast osa wõtta ja Ketsemani ajast kummi Kolgatani sinuga seltsis käija, et mul mitte osa wõtmist ei oleks sinu waenlastega, oh et ma mitte sinu äraandja Juuda sarnatseks ei saa, waid et ma kui patu tegija Peetruski, kes sind ärasalgas, aga Issandalt jüiski andeksandmist leidis, sest et ta oma pattu kahetses. Sinu read, wermed ja haawad okalise kibuwitsa krooniga, eks need were tilgad jõua küllalte mu

pattu ärapestä, kui ma aga andeksandmist otsin ja nõuan. Jah Issandal on palju andeksandmist. Sellepärast kuule oh Issand, mu wiletsa palwet ja õhkamist, kui ma su poole ärdaste kisendan, ära pööra oma palet minuist mitte eemale, ega ära jätta mind pooleltki maha. Oh Issand Jeesus! anna meile õiete tunda ja maitsta selle armu suurt sügawust ja saladust ja hüüa ka minu ja igaühele oma risti puu pealt, et see südamesse mõjub: Seda tegin mina sinu eest, mis teed sina minu eest? Anna sellega, et pat meie meelest üks hirmus ja jäle asi on, sest minu pat oli see, mis sind risti löi. Oh et meie nüüd wõiksime üht uut elu hakata, mis üksnes sinu meele pärast on. Snnista sedasinaist oma kannatamist, et see ka minule kasuks wõiks olla, sest minu pärast olid ja waewatud ja koormatud ja minu patud need waewasid sind, minu asemel said sina sõimatud ja teatud, et aga mind sellega pörgust ja kuradi meelewalla alt lahti päästa. Sa jägad meile ka oma püha ihu ja werd leitwa ja wiina al süües ja juues ja ütled isi: Kes minu ihu sööb ja minu werd joob, see jääb minu sisse ja mina tema sisse. Mina kingin ennast kõigile, sest minu liha on see õige söömaaeg ja minu veri see õige joomaaeg. Oh wõtta siis minu hing oma kuningat ja Snnistegijat wastu ja söö temaga seda püha õhtu söömaaega, mis ta sulle sel tänasel päewal on säädnud, ütel-

des: Seda tehke minu mälestuseks! — Oh võta ja vii mind ka waimus Ketsemani aeda, et meie nääksime, kuidas su hing oli kurb surmani, kus sa wärisesid ja fibedad hinge walutuntsid, nii et sinu higi tilgad olivad kui were pisarad, mis maa peale langesiwad. — Oh kui hirmus! mõtle oh hing! püha Jumal ja Issand higistas sinu ja minu patude pärast werd! — Sa tühjendasid selle fibeda karika põhjani tühjaks, mis minu patud olivad ääreni täis täitnud. Oh eks kiidagi sind sellepärast kõik taewa pühade hulgad ja anna sulle üht kiituse laulu ja Hosianna teise järele. Müüd hing walwa ja palu: Sest waim on kül walmis, aga liha on nõder, nii kui neil kolmel jüngrilgi, kes Ketsemani aedas Jeesusega walwasid, aga n'ad ei suutnud ühtegi unele wastu pidada, waid jäiwad magama, nii et Jeesus neid mitu korda ülesse äratas, ööldes: Walwage ja paluge, ja jälle: Miks teie magate, eks teie ei suuda ühtigi minuga walwata! — Nii ütleb Jeesus ka meile: sinule, minule: Ärka üles, kes sa magad, siis tahan ma sind walgustada. Jah ärka üles! Amen.

Wiisil: Mu eest tundis Jeesus hinge häda.

Las' mind waimus tulla Ketsemani,
 Rõdige armsam Jeesuke!
 Las' mind kuulda sinu palwe hääle,
 Kui sa wõitlesid raskeste.
 Oh sa armastuses põlew süda!

Sina kannad minu hinge häda
Palwes ette Jesale,
Walmistad end surmale.

Suurel reedel.

Wiisil: Sa meie lootus Jeesufe.
Mo hing, oh mine waitseste,
Su armsa Peiju järele,
Ja pane tähel' hoolega
Kuis sinu patu kannab ta,
Ta langeb maha raste risti al,
Ja veri kastab waewa jälgi t'al.
Oh armas hinge peigmees nüüd,
Sa kannad minu patu süüd,
Oh aiita et ma wõiksin ka,
Su järel uskus kõndida,
Ja seda risti kanda rõõmuga
Mis mulle peale paned armuga.

Waimus astume meie sinu risti alla ja
palume sind oh püha ohwri Dal, halasta oma
libeda kannatamise ja surma walu pärast minu
waese peale, et ma igawest elu wõiksin pärida.
Oh kui magus on see mu hingele, et ma so
risti al wõin omale troosti ja abi otsida.
Oh kuidas tungiwad need püha seitse sõna minu
südamesse, need andwad mulle jõudu kui mul
nõrkus peale kipub, patu, kurati, maailma ja
mu kurja liha tahtmise wastu sõdides. See
püha Jumala poja veri, mis meie patude eest
sai Kolgata mäel ärawalatud, see jutustab pa-
remad asjad kui Aabeli veri. Oh ilma süüta

Nabeli veri ka kül taewa poole kiskendas, siiski
 kiskendab Kristuse veri weel palju kängemeni
 taewa poole, kui meie weel ifka julgeste oma
 wana pattu tee peal käime ja tema armu jal-
 gega tallame, sellepärast palume meie, tee meie
 hinged oma püha Waimu läbi waiksiks ja tasa-
 seks; ehita sina isi meid seks, et meie sulle
 õigeid ohwrid wõiksime tuua, mis su meelepärast
 on; see on üht rusuks pekstud südant, keda ja
 Issand mitte ära ei põlga. Meie tunnistame
 sinu ees omad suured ja raskest üleastmised ja
 palume sind südamest: Oh Issand! meie pat-
 tud teewad meile wäga suurt kurbtust ja meele-
 haiget ja meie kahetseme neid südamest, et meie
 nõnda palju pattu oleme teinud, ja sind seega
 kurwastanud. Sa surid minu eest, mis teen
 mina sinu eest, ei muud, kui et ma sulle oma
 südant julgen pakuda, mis on kuri ja patune,
 aga sina oh Issand, tee mo pattust ja kurja
 südant puhtaks omas weres. Oh Issand Jeesus,
 ja Taaweti poeg, halasta ka oma kibeda kan-
 natamise ja surma pärast, et ma sinu pale ees
 wõiksin ükskord wiimsel kohtu päewal, armu
 ja andeksandmist leida, ja et sinu veri siis ka
 minu hinge õnnistuseks oleks Kulgata mäel ris-
 tipuus ära walatud saanud, ja et ja siis mind
 ülendad, nõnda kui Mooses üht ussi on kõrbes
 ülendanud, nii et igaüks, kes tema peale waatis
 elama jäi. Nõnda on ka inimese poeg, et iga-
 üks, kes tema sisse usub, ei pea hukka saama,

waid temal igawene elu peab olema. Selle-
pärast palume ka meie: Kristus ja Jumala
Tal, kes ja maailma pattud kannad, halasta
meie peale! Kristus ja Jumala Tal, kes ja
maailma pattud kannad, anna meile oma rahu!
Aamen.

Wiisil: Ülempreester, kes ja tõest.

Sinu rasket risti nään,
Sinu järelkäijäks jään,
Kannatlikult risti kannan,
Risti kandes au sul' annan.

Nüüd ja oled pilwe peal,
Jstud Jsa paral käel,
Bõtad furd ka mult kõid waewa,
Ülendad mu hinge taewa.

Sihawõte ehk Kristuse ülestõusmise pühäl.

Wiisil: Seda kallist armu sõna.

Jeesus on nüüd ülestõusnud
Hauast jälle elawalt,
Ta meid äralumastanud
Batu surma wõimusest.

Ingli hääl nüüd rõõmsast hüüab:
Jeesus tõusnud ülesse!
Inimesed, inglid, hõiskwad
Lauldes surma wõitjale.

Nüüd ta aga elab taewas
Oma isa paral' käel;
Kust ta üksford wiimsel päewal
Tuleb kohut mõistma wäel.

Seft nüüd, armsjad risti wennad,
 Põulgem kiitust rõõmsaste:
 Jeesusele, et ta elab
 Ja meid peastnud heldeste.

Halleluja! Jeesus on furnuist ülesse tõus-
 nud, ta on pattu, surma ja kuratit ära võit-
 nud, sellepärast rõõmusta ennast minu hing,
 minu Jeesus elab ja sina pead temaga ühes
 elama. Jeesus elab, kes meie elu Issand ja
 hingede troost on. Oh Onnistegija aiita, et
 ma ka oma pattu hauast võiksin ülestõusta
 waimulikult ja et ma kõik patu köied ja wõr-
 gud võiksin senna maha jätta ja et ma ühes
 koguni uudes elus võiksin kui minu walguse
 laps ja järele käija käija. Lase kõik minu
 waenlasi häbise jääda, kes mind minu armas-
 tusest püüdnud lahutada. Ela isegi minu sees,
 et ma kui minu wiina puu oks võiksin head
 wilja kanda. Ole ja walitse minu sees ja ju-
 hata ja saada mind kogu mo eluaeg, et kui ka
 maailma hädaoru wiletsuse ja kiusatuse tormid
 meid wintsutawad, aga sina meiega oled, siis
 ei kardata meie ühtegist. Arata mu usku ja puhu
 elu tahti, et ta võiks lausa leekima hakata, oh
 ta on jo weel ikka nii tuim ja pime, tee neid furnu-
 luid elawaks Kristuse koguduse liikmiks, puhu
 aga ükskordki oma elawat õhku nende peale,
 siis saawad n'ad minu armus elawaks. Shuta
 ka meie sees oma palwe wäge ja kindlat usku
 ja lootust, et ma kindlaste ja julgeste wõin

õõlda: nüüd elan ma Kristusele ja tema minus. Kui siis ükskord minu wiimne tunnike jõuab tulla, siis ärata mu sees oma rõõmsa ülestõusmise päewa homikut meeletuletada, sest et sa sellega meie hauda oled pühitsenud, et nii kui sina oled ülestõusnud omast hauast, nii ka meie saame ülestõusma wiimsel päewal haudadest, kui sa tuled kohut mõistma kõige maailma peale pilwe peal ingli häele ja pasuna mänguga. Sellepärast ei karda ma nüüd ühtigi, ja kui ma ka kõnniksin surma warju orgus, siis ei karda ma ühtegi kurja, sest sa, oh eluwürst, ei jätta mind mitte maha, ega tõuka enesest ära, waid sa annad mulle igawest elu ja õnnistust. Haud ei ole nüüd meile enam hirmus ega kole, sest sa oled seda pühitsenud; sina elad, sina oled pea, mina liige ja nii kui pea elab, elab ka liige ja nii tõeste kui Jeesus on ülesse tõusnud, nii tõeste tõuseme ka meie rõõmsal ülestõusmise homikul omast haudadest. Jah Issand Jeesus, siis saan ka mina sind sinu püha wiie haawaga palest palesse näha, sest et ma sinu elawast õhust olen osa saanud. Seda antku Issand isi! Amen.

Wiisil: Nüüd Kristus surmast tõusnud on.

 Maria nutab haledast
 Ju wara homikul,
 Ja ruttab isi usinast
 Jeesuse haa pool.

 Ta ottib oma Issandat
 Joosepi haa seest;

Kaks inglid temal ütlevad
Siin 'pole Jeesukest.

Ta pühib filmad, seisab seal,
Ei tea veel õiete,
Siis järsku kuulufse üks hääl
Maria! hüüab see.

Ta pöörab ümber kärmeste,
Ja näab, et Jeesuke
Ta peale waatab lahkeste,
Ja ütleb temale:

Weel ära puudu minuusse,
Ma ruttan minema
Mu Jsa juure taewasse,
Teil' aset tegema.

Et surma peal' ma wõimust saan'd,
Ja elan igawest:
Ma olen ära lunastand
Teid patu orjusest.

Omäl wiisil.

Olgem rõõmsjad, Paultgem wahwast,
Jeesus tõusnud haua seest!
Keda pandi omast rahwast
Hauda kolme päewa eest.

Ta on waenlast wangi wõtnud,
Surma astlat rikunud,
Wangidele appi tõtnud,
Põrgu hauda tikunud.

Nüüd ta elab auus ja wäes;
Hauad, kaljud lõhkewad;
Wõidu lipp on tema käes;
Hauahoidjad kohkuwad.

Kurwad sõbrad ja ta jüngrid
Ei saand rõõmu kusagilt
Kunni kuulutajid inglid:
Ülestõusnud Jeesus Krist.

Kui ta ennaft 'poleks näitnud
Animestel', inglitel':
Siis ei oleks ufs meid aitnud,
Elu lootus puudufski.

Jah ta elab! suur ta wõimus!
Meie argtus taganend;
Taewas on meil jälle lahti
Surma kartus põgenend.

Kallis Jeesus, isi kanna
Meid, su lapsi, kätte peal,
Kaitse meid ja meile anna,
Mis meil iial puudub weel!

Kristuse taewa mine- mise ehk Suurel Risti=päewal.

Wiisil Ma tulen taewast ülewelt.

Sa üles läinud taewasse,
Kui lõpetud su päästja tö,
Ei siiski meitest kaugele
Sa jä, m'e juures järgeste.

Sa istud isa paral käel,
Seal taewa auu-järje peal,
Kõik wõimus, wägi sinu kä,
Sind kiidab ingli laulu hääl.

Sealt tuled üksford auuga,
Kõik pühad inglid sinuga,
Siis mõistad tohut pilwe pealt,
Kõik kuulwad sinu püha häält.

Minu Snnistegija ja Issand, kes sa armas-
tusest siia maailma tulid ja enesele sulase nägu
wõtfsid ja kõikis meie sarnatsfeks said. Sa olid

tõsine Jumal ja tõsine inimene. Sa said sõna kuulikuks kõikis asjus ja olid truu surmani, pealegi risti surmani. Sellele meie Issanda Jeesuse Kristusele on Jumal ühe nime annud, mis üle kõige nimede on, mis maa peal ehk taewas. Jah! selle sinu wäga suure ja auulise nime pärast palume meie sind, kes sa taewast ja maad oled loonud, ole ka minu kuningas ja Issand ja kuule minu alandliku palwe häält, kui ma so poole kirjendan.

Mina tänan ja kiidan sinu suurt armu ja heldust, mis sa mulle oma taewaminemisega oled teinud, sest sellega oled sa ka mulle taewa uste ja taewa teed lahti teinud. Müüd aga istud sa oma püha taewase Isa paremal käel, kust sa aga wiimisel päewal jälle maailma peale tuled kohut mõistma. Kui Jeesus taewa läks, siis tõstis ta omad käed ja õnnistas oma jüngreid, ja kui ta neid weel alles õnnistas, lahkus tema neist ära, ja teda wõeti üles taewa. Aga kui ta teist ja wiimist korda maa peale tuleb, see on kohut mõistma elawate ja surnute peale, siis tuleb ta pikse müristamise ja walguga ja taewa sõjawäe ja ingli hulkadega. Oh Issand! anna ja aiita, et meie siis ei prugiks karta ega wäriseda, wõlde: Mäed langege mu peale ja mäekingud katke mind, et ma wõiksin ärapääseda selle wiha eest, kes auujärje peal istub. — Waid et ma uskus wõiksin wõlde: Jah Issand tule nopeste! — Müüd

oh Issand oled sa surma ja elu üle Issand ja istud oma kõigewägewama Issa paremal käel ja kõik sinu waenlased, pat, surm, kurat, põrgu ja maailm, need on nüüd sinu jalge aluseks järjeks; sa oled ülendatud üle kõige inglite ja wüerstiriikide, üle kõige wäe ja meelewalla, üle kõige, mis maa peal ja taewas on ja walitsed oma Issa ja püha Waimuga üle kõige asjade. Sellepärast palume meie sind, oh Jeesus, kes sa ülempreester ja wahemees oled Jumala oma Issa ja meie wahel, wala ka meie peale oma rohket õnnistamist ja wii ka meid ükskord oma õntsa taewa, kuhu sa oled eele äraläinud meile asemeid walmistama, et meie siis oleksime sinu Issa ja meie Issa, sinu Jumala ja meie Jumala juures. Sellepärast tule, oh Issand Jeesus ja wii meid oma õntsa taewa. Amen.

Wiisil: Jeesus päästmud oled sina.

Nüüd ma nään sind taewa poole
 Tõuswad pilwes auuga!
 Kuulen kuidas ingli wäed
 Teretawad lauluga!
 Eks ma pea rõõmustama,
 Ennast põrmus alandama,
 Kui sind, Auu kuningat,
 Taewa wääd kiidawad

Igal' pool', oh elu päife!
 Nüüd su walgus ulatab,
 Kõiki — olgu suur ehk wäike —
 Sinu paistus walgustab;

Sind nad kiites wastu wõtwad
Ja sind kummardama tõtwad;
Nende seltsis laulan ma
Sulle: Hosianna! ka.

Neli pühi ajal.

Wiisil: Oh Jumal waata heldeste.

Mu Jeesus sa, kes taewasse
Müüd Issa juure läinud,
Oh läkita sealt minule
Weel oma püha waimu.
Et ta mind uskus kinnitaks,
Mind juhataks ja jahutaks,
Su juure kindlast jääda!

Kiitus ja tänu olgu sulle, Kõigewägewam Jumal ja Issa, et ma jälle seda kallist aega olen näha saanud, kus sa oma püha Waimu wälja walasid esimese ristifoguduse ja usklike peale, kes esimest ristifogudust pidi õpetama, mis Jeesus ammu enne oma jüngritele oli ütelnud: Johannes on küll weega ristinud, aga teid peab püha Waimuga ristitama. Oh mis sugust suurt andi jägas Issand oma ärawalitsetutele sel kallil päewal. Sa jägastid ja jägad oma püha Waimu inimeste lastele, kes lihast sündinud ja kelle sees on päris Madama pat. Sa aga walgustad mu hinge oma püha Waimuga, kes Jumala walgus on meie hingedele ja mis meid taewa wiib. Selle sinu kalli püha Waimu eest, keda sa oma kalli Poja, meie Issanda Jeesuse Kristuse nimel maailma saatsid, olgu iga-

wene kiitus ja tänu. Oh Jumal, püha Waim, ja trööstija kõigis hädas, sulle olgu sinu wäljawalamise pärast südamest tänu, mis ja sel kallil Nelipühil üle kõige ristifoguduse ja oma kahe- teistkümmne Apostli üle wäljawalasisid. See püha Waimu wäljawalamine ei sündinud mitte üksi sel ajal, waid ta sündis waimus igal ajal. Oh Jumal püha Waim, walgusta selle pärast ka minu südant, et ma ka üheks elawaks Kristuse ihu liikmeks saaksin, kes usin on kõige hea tööle. Oh anna ja aiita, et ma ka uute keeltega sinu armu tööd wõiksin kuulutada kõiges maailmas ja et ma oma usu künalt mitte waka alla ei paneks, waid künla jala peale, et see kõigile paistab, kes kajas on, jah nõnda peawad teie head teud paistma maailma inimeste laste heaks, et nemad seda nääwad ja auustawad minu Issa, kes taewas on. Kustuta sellepärast kõik kõrkust, ahnust ja isienese armastust, et ma üksnes seda himustan ja ihaldan, mis sinu meele pärast on, ja nõnda igawest elu ja õnnistust pärin, mis kõige sinu armsate ärawalitsetud Jumala rahwa pärandus on. Kustuta kõik wiha ja kadedust mu patusest ja kurjast südamest, mis mul mu ligemise wastu on südames pesitamas ja anna selle wastu üht sõbraliku wenna armastust, mis oma ligemist armastab kui isienast. Oh mõistuse ja tarkuse Waim, õpeta mulle seda õiget tarkust, mis kõige Jumala rahwale tarwis läheb, Jeesuse Kristuse meie Issanda sees. Amen.

Wiisil: Sul, jul Jehoowa tahan laulda.

Müüd wõime filmad ülestõsta,
Sest pühas Waimus lapsed oleme
Ja rõõmsast Jsa ette astu,
Kes were õiguses siin elame;
Müüd ühes on, mis oli lahutud,
Mis kadund on, saab jälle otstitud.

Oh kallis päew, siis jõua tulla,
Mil maailm ühte ainust karjast näab!
Mil waesed wõiwad armu kuulda
Ja kõik ilm Waimus omad palwed teeb;
Oh kallis Waim! meil aita kannata
Ning seda rõõmuft päewa oodata!

Jaani päewal.

Wiisil: Kõik kallis hinge õnnistus.

Sest tõuse, süda ülesse,
Kui ahastus sind rõhub!
Miks tahad jääda muresse,
Kui Jsfand armu pakub?
Eks Jsa tee, mis õige on?
Ta suurem mure on ju õn;
Sest ole rahul, looda!

Oh wõta uskus oodata,
Küll tema tund ka tuleb,
Et piad isi nägema,
Kuis sinu kurbtus lõpeb.
Kes ikka tema juure jäänd,
On pärast kurbtust rõõmu saand.
Kes kannatab see elab.

Ei sa ju keegi kroonitud,
Kes kindlaste ei wõitle;
Ei sa ka ükski ülendud,
Kes alandust ei tunne;

Kes Jeesuga siin kannatab,
See Paradiisi rõõmu näab;
Sest wõitjad kandwad krooni.

Rõigewägewam Jumal ja taewane Jsa! meie täname sind, et sa ristijat Joannest oled maailma sisse saatnud, ta oli see hüüdja hääl, kes Jssanda teed tasandas ja rahwast oma Jumala poole juhatas, ta oli see wana ja uue sääduse wahemees, kes prohwetil Eliat waimus ja wäes rahwast õpetas ja ristis. Pif pilkane pime wahetaeg umbes wiissada aastat oli Jsraelis mööda jõudnud, ei olnud prohwetisi ega waimu nägemisi ilmunud. Seal läkitas Jssand teda, ta tee radasi tasandama, ja tema, selle suure Urapäästja eel käima, inimeste südameid äratama. Ta oli ka wäärt arwatud püha Jumala ainust Poega Jordani jões ristida, ja temale sai see auu osaks, et ta oma ihuliku filmega nägi püha Waimu kui tuigest Jeesuse peale tulewad ja häält kuulis taewast mis ütles: See sinane on minu armas Poeg, kellest mul hea meel on. — Oh Jssand! tee ka minu südant Joannese hüüdja häälele wallali, et see sõna ka minu südamesse tungiks ja seal rohket wilja kannaks sinu tulemisi ja wiimse kohtu auu päewaks. Anna ka meile Joannese sarnast alandust ja tasandust, et ka meiegi kui ristija Joannes wõiksime uhkust ja kõrkust põlata ja kasina toidu ja ihu katega levida ja üksnes sind oh Jeesus ihaldaksime ja nõuaksime, et

meie üksford igawese elu krooni wõitfime pärida ja et meie mitte paha puu farnatfeks ei saa, mis maha raijutakse ja tulesse heidetakse ja kui meie elu ka sinu nime pärast nõutakse, et meie siis alati walmis oleksime kui kõige puhtam nisu iwakene. Joannes ei kartnud inimesi, ta noomis julgeste patufid, olgu et nad rikad ehk waesid, suured ehk madalad, sellepärast sai ka tema sinu tõe sõna pärast patuse Heerodese naese pärast esiteks wangi torni wistatud ja pärast surmatud. Ta ei kartnud maailma inimesi, ei nende teutuft ega häbi, waid ta jäi sulle truufks sõnas ja teus, ja sellest tundfid tema jüngrid, et ta Jeesuse tõfine jünger ja eelkäija oli. Sellepärast oh Issand anna meile üht alandliku südant, mis walmis on kõige hea tööle ja mis ka üksford sinu ees kõlbab, sest kes madalad on waimus, need on sinu meele pärast ja sa ülendad neid taewas. Amen.

Wiisil: Kes Jumalat nii lasseb teha.

Oh et mu süda järgest põleks
Mu Jeesu armastuse wääst!
Oh et see mulle walus oleks,
Kui ju arm kaub südamest!
Oh et mind hirm ja arm ei sa
Su armastusest lahuta.

Palwe päewal.

Wiisil: Helde Jeesufe.

Oh mis jäädaw õn
Taewas oota on,
Kus see wähem õhkamine
Dn kui kallis kiwikene
Mis me krooni peal;
Selgest paistab seal.
Ehk kül sagedast
Silmad jookswad weest,
Meil siin ilma häda orus;
Siiski taewa riigi õigus
Dn seal üksford meil,
Kõige kallim pärl.

Siin meil teutus,
Seal on auustus
Mis ma siin weel uskus ootan
Seal siis näen ning maitsta wõtan
Pärast teutust
Tuleb auustus.

Oh püha Jumal! kes sa elad taewas ja keda inglid kinni kaetud palega teeniwad, oh kuidas tohin ma sinu püha pale ette astuda, keda inglidki auu kartusega teeniwad. Oh Issand ära nuhtle meid mitte meie patu mööda, waid ole meile waestele armuline, sest et meie nõdrad oleme; aiita meid ja tõta meie nõdrusele appi, sest meie hing on wäga rõhutud ja süda koormatud! Oh ära mine mitte kohtu oma julasega, sest sinu püha pale ees ei ole ükski inimene õige! Mis peaks meist waestest saama, kui sa meie pattude järele meile tahad tasuda.

Oh! siis ei ole meil muud oodata, kui igawest nuhtlust ja hukatust. Oh ära nuhtle meid mitte käsu sõnade järele, mis Siinai mäelt mind waljuste hukka mõistab, waid mine mu patust mööda, kui tasane tuule õhk, nii et ma sinult armu ja andeksandmist wõin leida. Jah Issand! ole mulle armuline ja pika meelega ja kannata oma suure helduse ja truuse pärast, mis tuhat kord tuhanded põlweid kestab. Sa annad meie pattu ja ülekohut meile heldeste andeks oma põhjatuma suure helduse pärast. Sinu rist on see ime wägi, mis minu patu wõlga Isaga on lepitanud ja Kolgata see koht, kus minu pat sai maha maetud. Sellepärast jooksis minu weri, et ma selles pidin äralepitamist ja armu leidma, nüüd olen ma puhtaks pestud selle Talle weres, kes on tapetud, aga siiski igaweste elab. Sellepärast oh kallid Jeesus, kui meie surma tund kätte jõuab, siis wii meid rahuga oma õntsa taewa ja ära waata mitte meie patu hulkade peale, waid halasta mu peale oma kibeda kannatamise ja surma pärast. Pühitse oma kogu ristifogudust ja anna et iga koda ja maja sinu tempel ja eluase oleks! Tröösti ka kõiki kurwi ja õnnetumaid ja täida neid oma taewa rahuga ja kui meie surma tunnike jõuab, siis wii meid oma taewa rahusse, kus meie sind püha ingli wäe hulkade kiituse lauludega kiidame igawesest ajast igaweste! Amen.

Wiihil: Mu elu Kristus isi.

Nüüd aiita, et siin loodan
Su peale, abimees,
Sult õiget abi ootan
Kui päike pilwe sees.

Su waimu wara anna,
Siis hingel rahu teal.
Mind wiimaks taewa fanna,
Täit õntsuft saan ma seal.

Seal lõpeb usk ja lootus,
Ei iial armastus.
Sind näha, — siin mu ootus,
Seal — minu õnnistus.

Sööma palwed.

Enne sööma.

Kiida Issandat! ja ära unusta mitte ära, mis tema sulle on teinud! Ta sööda ja jooda sinu ihu toiduga ja katab sind kõige tarwitusega, mis sull tarwis läheb, sest kõikide filmad loodawad oh Issand sinu peale ja sina annad kõigile nende toidust õigel ajal ja rohkest käest; sa teed oma helled ja rohked käed lahti ja toidad kõiki heameelega. Sa õnnistad meie kätte tööd ja talitust, et meie oma tarwitust saame oma töö waewast. Õnnista sellepärast meie söömist, et see meie ihu kosutaks ja et meie siis uue rammuga tööle lähme sind kiites ja tänades. Amen.

Issa meie, kes sa oled taewas j. n. e.

Wiihil: Oh Jeesus Kristus tule ja.
Müüd leiba wõtan tänades,
Siis tule, Jeesus, wõeraks ka
Ja mis sa annud iganes,
Weel seda mulle õnnista!

Pärast sööma.

Oh Issand meie täname sind, et sa meid jälle oled söötnud ja jootnud ja sellega meie ihu kosutanud, sinu käest tuleb kõik hea ja täis anne ja sa jägad oma lastele kõik rohkeste, sest sinu heldus kestab igaweste. Aga ärge nõudke mitte üksnes seda ihuliku leiba ja ülespidamist, waid seda taewast, sest: Minu Isa annab teile seda tõsist leiba taewast, ja: Issand on ligi, ärge muretsege ühtigi, ja: Kui sa saad söönud ja su kõht täis saanud, siis pead sa Jehoowat oma Jumalat kiitma see hea Maa pärast, mis ta sulle annud. Jah Issand on sind söötnud ja jootnud, seepärast: Koristage ülejäanud palukesed kokku, et ükski hukka ei saa. Amen.

Issa meie, kes sa oled taewas.

Wiihil: Kõik kallis hinge õnnistus.

Mu tänu on kiis waewane,
Sa Isa siiski kiuled,
Jeesuse pärast heldeste
Meil ikka toitjaks oled
Ja jägad rooga rohkest käest;
Sest täname sind siidamest
Ja kiidame su heldust.

Teekäigu ehk reisi peale mine- mise palwe.

Oh Issand Jeesus Kristus, kes ja ka minu pärast siin maa peal kui üks teekäija ja wõeras olid, mina tulen sinu palwele alandliku südamega ja palun sind, et ja kogu mu maa pealisk elu, mis kõik üks teekäimine on igawese Kanaani maale, õnnistaksid ja kaitseksid, isiaranis aga seda praegust teekonda armulikult wõtaksid hoida kõige õnnetuse ja kahju eest ihulikult ja waimulikult. Saada oma inglid kaitsejaks, et jälle terwelt ja rõõmsalt wõiksin tagasi tulla rõõmsa omaste ja sugulaste juure. Sinu hooliks oh Issand annan ma oma ihu ja hinge, warandust ja auu sel teekonnal, saada isi mu käekäiku, nii kuidas see su meelest hea ja see mulle kasulik on ihu ja hinge poolest. Hoia ja kaitse see aeg ka minu omaksid, sugulasi ja sõbru, et meie kõik jälle rõõmsa terwisega ühte teist näha saaksime. On see aga sinu püha ja hea tahtmine, et ja mind ehk juba sel ajalikul teel oma igawese eluriiki kutsud, siis wii mind oma juure taewa, kus enam häda ega waewa ei ole. Amen.

Issa meie, kes ja oled taewas.

Wiihil: Et ja heida karjane.

Taewa poole lääb m'e tee,
Wõerad oleme maailmas,
Kanaani ruttame,

Kõrbes oleme teed käimas,
Jah teekäiad oleme,
Nämaale ruttame.

Sündimise päeval.

Armas taewane Jsa! jälle on üks aasta mu elust mööda, jälle on üks aasta igawese aja poole mu elu ajast edasi astunud, ja ma astun jälle ühe uue aasta sisse. Silma wee ja tänugu mõtlen ma selle mööda läinud aasta peale, sa oled mulle ütlemata head teinud, ja kui ma komistasin, siis aitasid sa mind jälle ülesse. Sinu isalik arm kaitseb mind kõige kahju ja kurja eest, sest sa oled mind juba sündimisest saadik enesele lapseks võtnud, ma olen nüüd sinu pärija, sest sa võtsid mind pühas ristmises enesele ja tegid muga oma säädust. Sinule üksnes on mu kohus oh püha Jumal tänu anda, et ma jälle seda sündimise päewa olen armust näha saanud. Sa juhataid mo teerada, läbi rõõmust ja kurbtusest igawese hingamise maa poole. Oh Issand! juhata mind sellel aastal ja aiita et see uus aasta minu usku ja lootust sinu peale kinnitaks ja kasvataks. Amen.

Wiisil: Tulge ristiniimesed.

Meile elu olgu taewas,
Kus meid ootab isamaa;
Elagem siin ilma waewas,
Mii kui Jeesus elas ka;

Hoitkem ennast patu eest,
Nõudkem rahu kõigest väest;
Uskugem ta nime sisse,
Siis ta aitab surmas isi.

Abielu rahwa palwe.

Halastaja ja armuline Jumal ja taewane Isa! sa oled meid oma püha tahtmisega lastnud sellesse abielusse ja püha põlvessse heita, et meie sinu püha tahtmisega selles elus peame elama; sellepärast palume meie ka: Oh armas Jumal! lasse meid sinu kartuses ja armastuses elada; sest wäga õnnis on see, kes Issandat kardab ja tema käsud peab, selle sugu saab wägewaks maa peal, jah Jumala karilikude suguwõsa saab õnnistud. Oh Issand! õnnista seda meie abielu nüüd ja kunni elu otsani, ja meie maja auu, et meil hea ja ka auus nimi oleks maailma inimeste laste ees. Anna ka meile armust meie igawest ihu toidust ja ülespidamist. Ja kui sa meile oma püha nõu ja tahtmise järele risti ja wiletsust peale lased tulla, siis anna meile kannatust ja pikameelt, et meie seda iket ja koormat mitte raskeks ei pane, mis sa meile peale oled pannud, sest sa ei pane oh Issand ühelegi inimesele rängemat risti peale, kui ta kanda jõuab. Amen.

Wiisil: Mu eest tundis Jeesus hinge häda.

Raitse meid ses kurjas ilma elus,

Õnnetuse — kahju eest,
 Jä ka trööstiks kõiges hädas, walus,
 Mis meil kanda ilma sees.
 Kuule ifka meie palwe hääle,
 Kui m'e tõstame käed sinu poole,
 Ole armust abimees,
 Kõige meie elu teel.

Ristimise ajal.

Oh Issand Jeesus! kes ja isi lapsukesese enese juure käsksid tuua üteldes: Laske need lapsukesed minu juure tulla ja ärge keelge neid mitte, sest niisuguste pärast on taewariik. Mii toome meie ka selle lapsukesese sinu juure ja palume, et ja teda omaks lapsiks wõtaksid; meie usume: et nõnda kui sina, oh Õnnistegija surmast oled ülestõusnud ja igaweste elad, ka temagi saab uude elus käima, sest sina oled õõlnud: Mina olen ülestõusmine ja elu. Oh truu hinge karjane! walitse ka seda lapsukest omale kui üht nõdra taimekest ja istuta hea maasse ja uputa tema sees seda wana Adamat selle püha ristimise läbi ja walgusta tema õrna südant, et see walgus temas wõtaks kofuda ja et ta üksford seal tulewas elus wõiks kui täht auupaistujes hiilata kus kõik need ärawalitsetud hinged kiituse laulusid laulawad ja sind palest paleste nääwad. Amen.

Issa meie, kes ja oled taewas j. n. e.

Wiihil: Oh Jeesus Kristus tule ja.

Müüd toome seda lapsukest,
 Et oja saaks su ristimisest,
 Et teda pesed, pühastad,
 Ja templiks sulle walmistad.

Oh tema sees küll patu juur,
 Su arm on siiski nõnda juur,
 Et patud katad, halastad
 Ta peal', ja teda õnnistad.

Wet peale pannes risti ja
Last püha Waimu tulega,
Et ta ju Jsa pale ees
Wõiks kaswada su tundmises.

Risti ja wiletjuse ajal.

Oh Jumal! kelle peale pean ma lootma ehk kust abi saama mu raskest wiletjuses ja hädas, kui sinu käest mu Jumal ja Jsa! Sa oled halastaja ja armuline üks Jsa täis armu ja heldust, kes kül haawad lööb, aga neid jälle parandab. Omast südame sügawamast põhjast hüüan ma oh Issand! sinu poole; sest mo südame häda on wäga suur. Waata mu kitsikuse peale; ja tröösti mu kurwa hinge. Sa oled öölnud: Hüüa mind appi häda ajal, siis tahan ma sind sest wälja kiskuda ja sa pead mind kiitma. Sellepärast tõstan ma oma filmad Issanda poole, ja ta wõtab mu kiskendamist kuulda.

Sellepärast oh Issand anna mulle armu, et ma mitte ei nurise sinu wastu ja sellega oma hinge ei koorma. — Tee mo filmad lahti, et ma wõin näha, kui mitme kordsest ma seda risti ärateeninud olen ja et ma iga armu andi olen sinu käest tänamata meelega wastuwõtnud. Oh Issand! sinu suur armastus on see, mis mulle igapäew nii suurt head teeb. Kui sa kül mind ka nuhtled, siis armastad, ja mind seda enam, just kui isa oma

armast ja ainust last. Sa tunnend mu kurja patust südant ja maailma lihaliku meelt, mis sinu vastu on, aga sa armastad mind siiski ja võtad mind armuga vastu. Amen.

Wiijil: Ärta üles minu süda.

Jäta sest kõik tema hooleks,
Weereta kõik tema peal:
Tulgu sul, mis iial tuleks,
Issand Jumal elab weel,
Uhu aga kindlaste,
Palu, õhka järgeste;
Jumal ei võdi unustada
Siin, weel vähem maha jätta.

Tänu palwe häda ja wiletsuse järel.

Minu hüüdsin Issanda poole ja ta kuulis mu palwet ja kiskus mind august wälja. Minu silma pisarad, need ei jäänud tema eest mitte warjule ja mu häda peale waatis ta armuga ja muutis mu wiletsust rõõmuks ja mu kurbtust pööris ta õiskamiseks.

Issand, kuidas pean ma sind tänama ja kuidas sinu heldust kiitma! Sa olid mu juures, kui ma su käest abi palusin, ja sa kuulsid mu palwet. Minu kurbtus ja häda on sinu, ja minu rõõm ja rahu on sinu rahu. Issand sina oled suur ja püha! ja kui imelikud on sinu teed.

Oh Issand! ei sa pea wiha mitte igaweste ja sa ei lükka pattust mitte hoopis enesest ära,

waid ja halastad uueste oma põhjatuma halas-
tuse ja armu pärast. Sa oled sõbralik kõikide
wastu, kes sinu peale loodawad; ja armuline
neile, kes sind taga otsiwad! Ma panin oma
lootust su peale. Waata sa oled minu juures,
sellepärast ei karda ma ühtigi.

Oh Issand! ole siis minu saatja ja abi-
mees, kui rist ehk muu asi mind rõhub ja waewab
ja anna mulle waigist kannatust, sellepärast jä
meie juure oh Issand! Amen.

Wiihil: Mo elu Kristus isi.

Su õnnistus meil jäägu

Nüüd elu otsani

Ja kangemaks weel saagu

Ka usk meil surmani.

Õgapäewane ettevalmistamine surma wastu.

Wiihil: Nüüd surmu keha matame.

Oh õnnis päew, kui pääsen siit,
Kui surres jenna lähen nüüd,
Kus Kristus, kes mu eele läind,
Mul ukse armust lahti teind!

Mu silmist pühib pisarad,
Oh süda, siis küll rõõmustad,
Kui oma Õnnistegijat
Seal filmast filmani weel nääd.

Oh armas Jumal ja Issand! mina elan,
aga ma ei tea mitte, kui kaua? Mina pean
surema ja ei tea mitte, millal? Sina, minu
taewane Isa aga tead seda. Ja kui hästi ei

wõi see tänane päew ka minu wiimne elu päew olla siin maailmas. Issand, sinu tahtmine sündku, see on see kõige parem, mis sina minuga teed ja mis sina minuga nõuks oled wõtnud teha; tee siis, et ma walmistud olen, tõsises uskus oma Õnnistegija ja Lunastaja peale, kelle sisse uskudes ma olen elanud, et ma selle sisse ka kindlas uskus hinge heidan. Ära kutsu mind aga mitte häkilise surma läbi ilma ettewalmistamata enese juure, et ma mitte oma patust pöõrmata elus ei sure ega igaweste hukka ei lähe. Niita, et ma oma patu õpiksin tundma ja et ma neid südamest kahetseksin ja sinu käest andeksandmist wõiksin leida ja et ma siis wiimisel päewal wõiksin õiguse auukuube pärida. Amen.

Wiisil: Müüd hingwad inimesed.

Seft ootan mina surma,
Surm wiib meid isi senna,
Kus surm on kautud;
Seal kantaks' rahu palmid,
Seal lauldaks' rõõmu salmid,
Seal on kõik häda unustud!

Haiguse ajal.

Wiisil: Oh Kristus, Lunastaja.

Siin tuntaks palju walu
Ja palju hädasid;
Ja kel ka rõõmus elu,
Mis rõõmu tundwad need? —
Seal mõõda hirm ja haigus,
Seal kodu rõõm ja õigus,
Seal jäädaw elu kä.

Oh armas Jumal ja Jsa! sa oled mu peale üht kannatuse ja valu koormat pannud. Mina tänan sind, oh Jumal, et sa mind oled tunda ja maitsta lastnud, enne kui haige woodi langesin, et sinu risti tee on see õige taewa tee, ja et sa sa sel rasfel haiguse ajal mu hingele head teed. Ma tunnen ja tean, et sa selle haigusega mind enese poole tõmmata tahad, et maailm ja tema hüüd mulle mõrutaks saaks ja taewas mulle rõõmuks on; et ma kõik maailma rõõmu ja himusid pühkimeks pean Jumala laste wõidu anni wastu, mis sa kõigi Jumala kartlikudele ja oma ärawalitsatud hingedele oled walmistanud, enne kui maailm sai loodud. Sest kui meie ühtegi häda ega wiletsust weel ei ole maitsta ega tunda saanud, siis arwame meie omast wäest küllalte läbi saawad ja nii teeme meie sellega oma hingele üht jäädawat kahju, aga sa oh Jssand katsud neid wiletsuse, häda ja risti läbi enese poole tõmmata. Sa saadad meie peale haigust, et meie seega õpikime pikameelt ja konnatust, mis kõigil Jumala lastel peab olema, kui nad sinu jüngrid ja järealkäijad tahawad olla. Sa tahad mind selle tõwe woodi peal maenitseda, et ma peaksin oma surma peale mõtlema, mis iga filmapilk sinu tahtmise järele mulle wõib kätte tulla. Müüd, oh Jumal! annan ma ennast hoopis sinu püha hoole ja kaitsmise alla, on see sinu püha ja armuline tahtmine, et ma weel wõin siit oma tõwe woodilt ülestõusta, siis tee seda, oh Jssand! ometi ärgu sündigu mitte minu, waid sinu püha tahtmine! Amen.

Wiisil: Armas Jeesus armastaja.

Sing, oh walwa, liida, täna
 Jssandat, kui lubab ta,
 Mullast ihu maha panna,
 Ingli seltsi astuda,
 Kus saad Jeesust palest tunda,
 Mis sul siin on wõimata,
 Ja kolmainule annu anda
 Õige taewa hulgaga.

Palwe surma eel.

Wiisil: Ma tulen taewast ülewelt.

Ma mõtlen rõõmsal meelel teal,
Mu wiimse elu otsa peal':

Mind minu Jeesus armuga

Saab surma tunnil aitama.

Kui wahest siin maailma peal

Mind mõni häda waewas teal,

Siis hüüdsin appi Jeesukest,

Ta päästis mind siis warsti sest.

Waat' nõnda surses tunnistab,

Kes Jeesust tõest armastab.

Siis Jeesus ütleb temale:

Nüüd tule, sa truu sulane!

Jumal ja Jsa! ma nään ja tunnen seda juba sel-
geste, et sa mind pea siit häda orust enese juure taewa
kutsud, sest et ma sest tõwe woodist wist mitte enam
ülesse ei tõuse, waid et see minu surmaga lõpeb. Surm
saab minu muldset ihu siit häda orust päästma ja mind
ühe parema hingamise maale wiima, kus enam häda
ega wiletsust, ei nuttu ega õhkamist ole, waid kus sa
wõtad meie silma pisarad rõõmuks muuta ja kus meie
nut õiskamiseks saab: Oh Jõsand! kinnita mind surma
tunni wõitlemisel, et ma seda wiimist waenlast wõiksin ära-
wõita, sest mulle tulewad mu rängad üleastmised ja patud
meele ja need seiswad mu waimu silma ees, kui raske koorm
ja ränk kiwi rink; aga oh Jõsand! mõtle oma põhja-
tuma helduse peale ja ära arwa neid mulle mitte süüks,
waid halasta armuga minu peale oma libeda kannata-
mise ja surma pärast. Minu ust on kül pisuke, aga
õhuta seda isi, sest Saadan tahab mind sõeluda kui
nisu, aga tee tema kurja nõu tühjaks. Surm astub
mulle kõige oma koledusega silma ette, aga sina patu,
surma ja kurati ärawõitja, talla tema kufalt. Minu
omaste silmapisarad tahawad mu südant lõhestada, kui

ma selle peale mõtlen, et need kõik, kes mul nüüd nii armsad ja kallid, et ma neid pean mahajätma ja igaweste neist lahkuma, oh Issand! ole isi nende troost ja abimees kõige hädas ja wiletsuses. Ringi ka mulle üht kindlat usu troosti, sest ma loodan pea, et ma siit häda orust, kus mul ometegi jäädawat aset-ega kodupaika ei ole, ühe palju parema isamaale saan! Amen.

Wiisil: Müüd on see päew jo lõpenud.

Kui lõhkeb hirmsa waluga
Mu süda minu sees,
Ja raskest wõitlen hirmuga
Wiimse waentlase käes.
Siis näeb ju minu waimu film
See püha rahu-maa;
Ma õhtan wiimset: jä maailm,
Müüd sinust lahtun ma!
Siis armsad inglid kannawad
Mu waeße hingekest,
Ja Jeesu kätte annawad,
Kui leitud tallekest.

Surija palwe.

Oh armas taewane Jsa! mina usun sinu armsa Poja meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi, keda sa maailma lastsid sündida, et ta minu pattu pidi kustutama, oma püha ja kalli werega Kolgata mäel risti puus. Kelle sisse ma olen uskuud, ja keda ma kõigist südamest olen armastanud. Mina palun sind! wõta mind armust oma õntsa taewa riiki, sinu kätte annan ma oma waimu; ja oled mind lunastanud mu Jumal ja õnnistegija! Amen. — Issa meie, kes sa oled taewas j. n. e.

Wiisil: Müüd surmu teha matame.

Küll wõitlemisest pääsen pea,
Saan senna kohta kus on hea.
Seal laulan siis Halleluja,
Et kallid rahu-riik on kä.

Suriia õhtamised.

Kõigewägewam Jumal ja Issa! waata armuga selle waese surija peale ja tröösti teda ta wiimses raskes wõitlemises! Kergita ta hinge waewa ja ära mine mitte oma waese sulasega kohtu, keda ja igawese elu tarwis oled maailma loonud, päästa ta hinge kõigest kurjast kuusatusest ja wii oma taewa Paradiisi.

Oh Annistegija Jeesus Kristus! sa oled ka selle heaks oma werd ärawalanud, ka tema eest hirmust surma wõitlemist wõidelnud! Ole tema troost, tema wiimses raskes surma wõitlemises! sa oled tema surmamata hinge igawese elu tarwis walmistanud. Wõta tema waest hinge armust oma juure taewa, et ta su suurt armu saaks tunda ja maitsta!

Oh püha Waim! sa trööstija kõiges hädas, ole ka selle haige troost ja abimees, kui ta silmad finni lähwad. Ole ta wiimne tugi ta nõdruses! Aita teda sisse kitsast wärawast ja wii tema hinge Abraami juurde! Amen.

Issa meie, kes sa oled taewas j. n. e.

Wiihil: Niiud hingwad inimesed.

Maailm, ja minuist maha,
 Ei mina enam taha
 Su rõõmu maitseada;
 Mu lust on ära jõuda
 Ja Jeesu juure saada,
 Kus puhast rõõmu tunnen ma.

Surnu puusärgi juures.

Jeesus ütleb: mina olen ülestõusmine ja elu; kes minu sisse usub, see peab elama, ehk tema kül sureb? — Aga niiud on Kristus surnuist ülesäratud, ja on esimehks saanud nende seast, kes on läinud magama. Sest et ühe inimese läbi surm on, siis on ka ühe inimese

läbi surmute ülestõusmine. Sest nõnda kui Adama sees kõik ära surewad, nõnda peab ka kõik Kristuse sees elawaks tehtama, aga igaiüks oma korra pärast, esimene on Kristus, pärast need, kes Kristuse pärast on, kui ta tuleb. Nõnda on ka surmute ülestõusmine; kaduwas põlwes külwatakse ihu, hukaminemata põlweks äratakse seda üles. Auuta külwatakse, auuga äratakse üles; nõdruses külwatakse, wäes äratakse üles. Üks lihaliit ihu külwatakse, üks waimulik ihu äratakse üles; üks lihaliit ihu on, ka on üks waimulik ihu. Nõnda on ka kirjitud: Esimene inimene Adam on tehtud elawaks hingeks; wiimne Adam waimuks, kes elawaks teeb. Aga esimene ei ole mitte see waimulik, waid see lihaliit, pärast on see waimulik. Esimene inimene mullast, on mullane, teine inimene on Jssand taewast. Mäherdune see mullane on, jäherdused on ka need mullased; ja mäherdune see taewalik on, jäherdused on ka need taewased. Sinu kätte paneu ma tallele oma waimu, ja oled mind lunastanud, oh Jehoowa, ja tõe Jumal!

Meie seisame siin oma wenna (õe) surmu keha juures, ja tuletame sellega eneste meele, et ka meie siia maa peale jääjad ei ole, waid et meil üks parem isamaa on seal tulewaseks Kanaani maal ja uudes Jerusalemmas, kus Jumal kõik meie silma pisarad wõtab ära pühkida, kui meie tema sisse uskudes oleme siit maailmast lahkunud. Jah Jssand! kes sinu sisse uskudes siit on lahkunud, neile on surm kui magus uni päewase töö waewa peale, sest nad saawad siis selle igawese rahu sisse, sest kes nõnda sureb, sel on surm elu, ja tema ei tule mitte kohtu ette, waid läheb surmast elu sisse, sest Jeesus on ülestõusmine ja elu. Amen.

Omäl wiisil.

Kõik kes hingwad surma unes,
Wailfelt muldse woodides
Olid enne noored, wahwad,
Nüüd kui põrm ja haganad.

Kõit needsamad furnu kehad,
Mis nüüd muldas magavad
Olid enne mitmes mures,
Mitmes ristis filmavees.

Minu muldne ihu maja
Saab ka nende sarnatseks;
Jumal teab õige aja,
Igaühe kuts'miseks.

Ärgem, ot'stem auu ja rikkust,
See ei maksa ühti süin;
Muld see matab ilma kõrkust,
Mis on hingel' selge piin.

Kes süin ilmas Jeesust nõudnud,
See saab taewa õnnistust,
Kes end tema omaks annud,
Maitseb taewa rõõmustust.

Puhakem, süis omast waewast
Lahkund sõbrad, waitseste,
Kristus tuleb pea taewast
Aratab teid ülesse.

Kui mu wiimne tund saab jõudma,
Kus pean ilmast lahkuma,
Süis mu ihu saab ka pandud
Waitse hauda hingama.

Ühe lapsukese furnu keha juures.

Armuline Jssand Jeesus! Sa oled seda lapsukest õntja surma läbi enese juure taewa võtnud. Sa oled isi ütelnud: Laske need lapsukesed minu juure tulla, ja ärge keelge neid mitte, sest nende pärast on taewa riik. Sa oled tema hinge waratselt enese juure kutsunud, ja tead seda paremine, mis tema hinge õnnistuseks parem oli, ta närtsis kui õiekene, kelle peale külm wilm tuul puhub, nii puhus ka selle lapsukese peale surma tuule hoog, ja teda ei ole tepe enam. Meie oleme küll tema pärast kurwad, et ta nii wara meie juurest pidi lahkuma, aga süin oli temal häda ja wiletjus, seal aga rõõm ja rahu. Tema lühikene teekond on nüüd otsa

saanud ja tema on oma taewase Isa lapsiks saanud, kus ta walgid riided kannab ja kus wõidu palmi oksad on tema käes. Müüd teenib ta Jeesust püha auu-järje ees. Oh anna ja aiita et meie surmas ka laste sarnatseks saaks, ja et meile ka jähardune lapse ust oleks, siis saame meie tõeste taewa riiki. Seda aiita meid armas Jeesus! Amen.

Isa meie, kes sa oled taewas j. n. e.

Wiisil: Mu elu Kristus isi.

Üks waene lapsukene
On meie silma ees
Kui närtjind lillekene
Siin furnu firstu sees.

So poole Issand Jeesus,
Käed nuttes tõstame:
Oh võta ilma orust
Ja hinge taewasse.

Seal taewa Paradiisis
Tal' anna rõõmu ja;
Et kõigi ingli seltsis
Wõiks laulda lõpmata.

Ei jüa kurja ilma
Ja tule tagasi;
Ja läinud taewa linna,
Jeesuse sülesse.

Ei enam nut ja kurbtus
Sa teda waewata,
Ei waesus, häda, haigus —
Ei pat ei eksita.

Oh kallis Jeesus! aiita
Meid nõnda elada
Et taewas teretada
Saaks teda rõõmuga.

Laua rahwa palwed.

Zihti palwe.

Ratsju mu süda ja mu neerud läbi, kas kõlban sinu ees seista mu Jumal ja õnnistegija! ja kas ma kõnnin tõe tee peal, wõi on mu südames weel maailmlik meel walitsemas. Oh kui hirmus! et pat mind wangis peab ja sinust oma Issandast ja Õnnistegijast eemale tõrjub. Minu patuses ja kurjas südames pesitab weel ikka see hirmus põrgu madu, kes mu hinge ära kihwtitab. Ma wärißen selle peale mõeldes, aga süiski wõtan ma enesele julgust ja jõudu ja palun sinult abi, armu ja andeksandmist. Kuule mu palwet Issand Jeesus! ja ära lütkka mind mitte enesest ära, ehk ma küll sind olen põlganud. Ära nuhtle mind mitte mu pattude pärast, waid anna armust andeks oma kibeda kannatamise ja surma pärast. Minu patud waewawad mind rängaste ja ma kahetsen neid südamest, halasta siis oh Jeesus mu peale ja anna mulle armust andeks, ja oled ütelnud: Tulge minu juure kõik kes teie waewatud ja foormatud olete, mina tahan teile hingamist saata. Siin tulen ma waene patune ja palun: wähennda minu patu waewa ja kergita minu foormat. Pat litsub mu hinge ja ma ei leia kuskil majal rahu oma waese hingele, kui sinu juurest, sest: Issanda juures on palju andeksandmist. Ma ei ole muud teeninud, kui igawest nuhtlust ja hukatust, aga sa wõtad mu peale weel süiski halastada ja päästad mu hinge wiletsuse auugust. Sellepärast oh Issand! ära lase mind mitte uueste oma wana patude sisse langeda, waid kiinita mu nõdra usku, et ma wõiksin walwada ja paluda, et pat oma himudega mu üle wõitu ei saa ja et ma kadedusest, ahnusest, wihast, wae-nust, walest ja lihahimudest wõiksin sinu abiga wõitu saada ja et mu südames wõiks maad leida alandus, tasandus, pik meel, rahu ja heldus, ja et mu süda kõigist maailmlikust asjust wõiks puhast olla ja et ma

ükskord ilmlaitmata wõiksin leitud saada sinu suurel
auu päewal, kus ja mulle ja kõige usklikele igawese
armu laua walmistad Talle püha õhtu sööma ajaks.
Jah seda aiita armas Issand Jeesus! Amen.

Issa meie, kes ja oled taewas, j. n. e.

Wiijil; Ma tänan sind, et oled mind.

Ma jüdate eest lahti teen
Oh hinge peigmees, sulle
Ja rõõmustan, kui waimus nään,
Et tuled wõeraks mulle!

Oh tule, tule Jeesuke,
Mu hing sind ammu ootab
Ja katab lauda sinule;
Oh tule, kes mind söödab!

Oh tule, pea minu sees
So õhtusöömaega!
Sest sinu osasaamises
On üksi rõõmu leida.

Mii wõidan mina saadanat
Ja kurja ilma ära;
Mii teenin oma Issandat
Ja wihtan ilma kära.

Kui kerge on siis sinu koorm
Ja hõlbus mulle kanda!
Ea oled minu hinge rõõm,
Wõid rohkest rõõmu anda.

Oh armu Waim, mind awita,
Et sinust ma ei lange;
Ust olgu sinu abiga
Siin puhas, truu ja kange.

Mu südant wõta, Jeesuke,
Ea igaweseks omaks!
Ja minu osaks surmani,
Siis saan ma tõest õntjaks.

Püha õhtu jõomaaja palwe.

Wiisil: Mis oled sina, armas Jeesus teinud?

Nüüd õiskagem ja käigem tema järele,
Auu andkem tema lunastuse werel!

Ta on meid selgest armust wastuwõtnud
Ja lapsiks teinud.

Sinu ette kumardan ma tões ja waimus, minu Jssand ja minu Jumal! Ma kiidan ja tänan sind, et sa mind jälle selle armu osaliseks teed, et ma sinu ihu ja werd wõin süüa ja juua ja see läbi oma hinge nälga ja jänu kustutada. Sa walmistad mulle armu laua mu waenlaste nähes. Oh õnnista ja aiita, et see mind igawese püha õhtu jõomaajale ja Talle pulmale kõlbuliseks teeks. Sa tuled täna minu sisse elama, ja oled täna minu südant enesele templiks ja eluasemeks walitsenud. Tee et ma nüüd üheks hoopis teiseks inimeseks saan, mis walmis on kõige hea tööle. Ärata mu sees palwe wäge, sest kui pea ei wõi mitte jälle maapealsed kaduwad asjad minu sees seda head asja lämmatada, et ma uueste ja weel raskemine langen kui enne, sellepärast palun ma sul t abi ja troosti, kes sa kõige oma usklike helde abimees oled. Täida minu südant oma kallil püha Waimuga, sest kui süda on walgustud, siis on ka Jeesus seal elamas. Sinu taewa leib karastab nüüd minu närtsinud südant, mis oli nõrkemas. Sa ühendad mind oma ihu ja werega, oh kas on suuremat armu ja heldust, mis sa meie wastu wõiksid ülesnäidata, kui et sa mulle oma ihu ja werd süüa ja juua annad. Sa jäätgid seda oma mälestuseks sel raskel ajal, kus sa minu ja kõige maailma patude eest kannatamise ja surma sisse läksid. Sina kantsid minu patud ja mina jõon ja joon nüüd sinu püha ihu ja werd, nüüd wõin ma oma patud sinu risti alla puistata, kust ma andeksandmist, igawest elu ja õnnistust saan. Sinu risti surm saadab mulle igawest rahumaad seal uudes Jerusalemmas, mis on tae-

was ülehel. Oh Issand Jeesus; kes ja seda hirmust piina surma surid, et mind põrgu piinast päästa ja igawese elu osaliseks teha, tee, et su püha ja ilma süüta veri mitte ilma asjata minu eest ei oleks ärawalatud saanud ja et ma seda kõlbmatamal kombel enesele igaweseks nuhtluseks ei sööks, waid anna, et ma selle tarwis kõlbuline ja hästi walmistatud oleks. Seda aiita! oh Jeesus ihi! Amen!

Issa meie, kes ja oled taewas j. n. e.

Wiihil: Kes Jumalat nii lasseb teha.

Kes joob mu werd ja sööb mu liha,
 Sel igawene arm on lä
 Ma tahan teda äratada
 Kord uues uue ihuga. —
 Nii Jeesu ihu, were wäest
 Saab, usklik taewa riiki tdest.

Pärast püha õhtu jõömaiega

Kiida Issandat! minu süda, ja mis minu sees, tema püha nime.

Kiida Issandat! minu süda, ja ära unusta mitte ära, mis tema sulle head on teinud ihu ja hinge poolest, ta on su patud sulle heldeste andeks annud ja sind surmast ja igawesest hukatusest päästnud, ja kes sind on ehitanud õiguse kuuega ja kroonib sind alanduse ja kassinuse auu-krooniga. Oh truu Issand ja Õnnistegija! sa oled nüüd minu sõbraks saanud, kõigest jõust ja wäest tahan ma sulle uut kiituse laulu laulda, sest Issand on mulle suuri asju teinud, see wägew, kelle nimi püha on. Sa oled oma ihu ja werrega mind söötanud ja jootanud, et ma igawese elu osaliseks saan. Sinu püha nimi olgu kiidetud ja auustatud ja minu süda olgu üksnes sinu päralt ja minu kogu elu olgu sulle pühendatud. Saada oma püha Waimu mulle trööstijaks, kui mul kurwastus on, nii et ükski asi mind ei saaks lahutada sinu armas-

tusest. Tee, et mul ühtigi osa enam maailmaga ei ole ja et ma wiimsel päewal rõõmuga ülestõusen ja igawese auusse lähen. Amen.

Issa meie, kes sa oled taewas j. n. e.

Wiisil: Kõik were tilgad wõtsid, Päästja.

Müüd aga pärast ristijurma
Sa istud Issa paral käel,
Ja wõtad kõik, kes uskwad, jenna,
Kuis olid, nõnda oled weel
Sa ifka waeste helde Jeesus
Ja hädaliste abimees;
Seepärast meie ainus lootus
Oh sinu arm ka kohtu ees.

Къ напечатанію сего со стороны С. Петербургской Евангелическо-Лютеранской Консисторіи препятствій не имѣется.
С. Петербургъ, 17. Августа 1887 года.

Вице-Президентъ К. Лаландъ.

(М. П.) № 2506.

Секр. Г. ф. Самсонъ.

Дозволено Цензурою. — Дерить, 29. Августа 1887 г.

Waat, kes seisab ukse ees!
Koputab seal oodates,
Süüab armsa häälega;
Sulle taewast tulnud ma!